

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

**1 OCAK - 31 MART 2018
ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR**

ÖZET KONSOLİDE BİLANÇOLAR	1-2
ÖZET KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOLARI	3
ÖZET KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI	4
ÖZET KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI	5
ÖZET KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI	6
ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT AÇIKLAYICI DİPNOTLAR	7-89
DİPNOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	7-8
DİPNOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	9-27
DİPNOT 3 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	27-47
DİPNOT 4 FİNANSAL YATIRIMLAR	48-52
DİPNOT 5 FİNANSAL BORÇLAR	53-56
DİPNOT 6 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	57
DİPNOT 7 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR	57-59
DİPNOT 8 MADDİ DURAN VARLIKLAR	60-61
DİPNOT 9 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	62
DİPNOT 10 ŞEREFİYE	63
DİPNOT 11 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	63-67
DİPNOT 12 TAAHHÜTLER	68-71
DİPNOT 13 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	72
DİPNOT 14 ÖZKAYNAKLAR	73-74
DİPNOT 15 SATIŞ AMAÇLI SINIFLANDIRILAN VARLIKLAR VE DURDURULAN FAALİYETLER	75
DİPNOT 16 FİNANSAL GELİRLER/GİDERLER	75
DİPNOT 17 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	76-79
DİPNOT 18 TÜREV ARAÇLAR	80-81
DİPNOT 19 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR	81-83
DİPNOT 20 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN BORÇLAR	84
DİPNOT 21 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	84
DİPNOT 22 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	85-88
DİPNOT 23 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	89

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 VE 31 ARALIK 2017 TARİHLİ ÖZET KONSOLİDE BİLANÇOLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

		Bağımsız Denetimden Geçmemiş 31 Mart 2018	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2017
	Dipnot Referansları		
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		171.533.886	163.547.705
Nakit ve Nakit Benzerleri		14.256.682	14.519.064
Finansal Yatırımlar		8.038.214	8.832.334
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar ve ya Zarara Yansıtılan	4.a	157.336	39.890
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	4.b	4.752.431	4.190.446
- İtfa Edilmiş Maliyeti Üzerinden Değerlenen	4.c	3.119.990	4.593.808
- Vadeli Mevduatlar	4.d	8.457	8.190
Ticari Alacaklar		1.901.582	1.881.888
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	19	104.026.350	97.520.756
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Hesabı		33.889.643	33.055.479
Diğer Alacaklar	6	3.071.605	2.464.026
Türev Araçlar	18	1.933.759	1.812.017
Stoklar		2.657.949	2.312.094
Peşin Ödenmiş Giderler		954.297	749.214
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar		3.589	9.093
Diğer Dönen Varlıklar	13	778.095	370.559
		171.511.765	163.526.524
Satış Amaçlı Sınıflandırılan Varlıklar	15	22.121	21.181
Duran Varlıklar		192.192.541	190.587.046
Finansal Yatırımlar		49.368.725	52.944.726
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan	4.b	41.339.625	38.655.381
- İtfa Edilmiş Maliyeti Üzerinden Değerlenen	4.c	8.029.100	14.289.345
Ticari Alacaklar		95.928	121.678
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	19	117.403.036	114.186.246
Diğer Alacaklar	6	1.023.970	998.184
Türev Araçlar	18	9.568.115	7.698.970
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	7	6.297.895	6.439.214
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller		283.707	282.506
Maddi Duran Varlıklar	8	5.620.649	5.529.745
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		1.690.785	1.690.195
- Şerefiye	10	873.097	873.097
- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	9	817.688	817.098
Peşin Ödenmiş Giderler		22.362	23.098
Ertelenmiş Vergi Varlıkları	17	692.486	552.671
Diğer Duran Varlıklar	13	124.883	119.813
TOPLAM VARLIKLAR		363.726.427	354.134.751

Bu konsolide finansal tablolar yayımlanmak üzere Yönetim Kurulu'nun 7 Mayıs 2018 tarihli toplantısında onaylanmıştır. Genel Kurul'un konsolide finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 VE 31 ARALIK 2017 TARİHLİ ÖZET KONSOLİDE BİLANÇOLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 31 Mart 2018	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2017
YÜKÜMLÜLÜKLER			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		250.637.488	247.467.413
Kısa Vadeli Borçlanmalar	5	11.932.478	13.917.173
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	5	12.313.862	16.018.279
Ticari Borçlar		2.599.388	2.882.349
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	20	212.720.320	204.692.399
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar		97.587	75.997
Diğer Borçlar	6	6.035.293	5.401.108
Türev Araçlar	18	1.569.829	2.138.123
Ertelenmiş Gelirler		190.974	217.393
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	17	583.879	802.451
Kısa Vadeli Karşılıklar		657.011	651.217
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar		278.920	318.279
- Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	11	378.091	332.938
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	13	1.932.207	665.662
		250.632.828	247.462.151
Satış Amacıyla Elde Tutulan Varlıklara İlişkin Yükümlülükler	15	4.660	5.262
Uzun Vadeli Yükümlülükler		60.556.059	54.669.399
Uzun Vadeli Borçlanmalar	5	32.165.097	25.322.315
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Borçlar	20	21.374.009	23.664.909
Diğer Borçlar	6	1.707.201	1.541.534
Türev Araçlar	18	4.518.154	3.375.454
Ertelenmiş Gelirler		131.649	143.793
Uzun Vadeli Karşılıklar		420.440	416.977
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar		415.735	412.364
- Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	11	4.705	4.613
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	17	159.334	149.352
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	13	80.175	55.065
ÖZKAYNAKLAR		52.532.880	51.997.939
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	14	27.048.810	26.591.788
Ödenmiş Sermaye	14	2.040.404	2.040.404
Sermaye Düzeltme Farkları		3.426.761	3.426.761
Paylara İlişkin Primler	14	22.237	22.237
Geri Alınmış Paylar (-)	14	(190.470)	(190.470)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Kar ya da Zarar		(72.096)	(76.380)
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/(Kayıpları)		(72.096)	(76.380)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak		137.391	64.615
Birikmiş Kar ya da Zarar			
- Yabancı Para Çevrim Farkları	14	847.365	724.660
- Riskten Korunma Kazanç/Kayıpları	14	(331.952)	(349.708)
- Yeniden Değerleme ve Sınıflandırma Kazançları/(Kayıpları)	14	(378.022)	(310.337)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	14	1.039.842	1.032.916
Geçmiş Yıllar Karları		19.578.353	16.790.619
Net Dönem Karı		1.066.388	3.481.086
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		25.484.070	25.406.151
TOPLAM KAYNAKLAR		363.726.427	354.134.751

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK - 31 MART 2018 VE 2017 DÖNEMLERİNE AİT ÖZET KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş Cari Dönem 1 Ocak - 31 Mart 2018	Bağımsız Denetimden Geçmemiş Önceki Dönem 1 Ocak - 31 Mart 2017
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER			
Hasılat (net)	3	3.407.160	2.951.759
Satışların Maliyeti (-)	3	(2.704.894)	(2.306.822)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar		702.266	644.937
Faiz, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	3	7.914.655	6.148.268
Faiz, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	3	(4.325.367)	(3.159.441)
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar		3.589.288	2.988.827
BRÜT KAR		4.291.554	3.633.764
Genel Yönetim Giderleri (-)		(1.480.864)	(1.251.838)
Pazarlama Giderleri (-)		(464.465)	(408.130)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		(2.429)	(1.508)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler		242.784	272.230
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)		(167.085)	(163.886)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından Paylar	7	149.873	(46.141)
FAALİYET KARI		2.569.368	2.034.491
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler		181.518	27.668
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)		(352)	(397)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		2.750.534	2.061.762
Finansman Gelirleri	16	6.712	55.815
Finansman Giderleri (-)	16	(151.403)	(147.121)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI			
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gideri			
Dönem Vergi Gideri		(351.683)	(470.615)
Ertelenmiş Vergi Geliri /(Gideri)	17	(163.086)	72.869
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLERDEN DÖNEM KARI		2.091.074	1.572.710
DURDURULAN FAALİYETLER			
Durdurulan Faaliyetler Vergi Sonrası Dönem Karı	15	25	-
DÖNEM KARI		2.091.099	1.572.710
DÖNEM KARININ DAĞILIMI			
- Kontrol Gücü Olmayan Paylar		1.024.711	903.308
- Ana Ortaklık Payları		1.066.388	669.402
Pay başına kazanç			
- bin adet adi hisse senedi (TL)		5,23	3,28
Pay başına sürdürülen faaliyetlerden kazanç			
- bin adet adi hisse senedi (TL)		5,23	3,28

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK - 31 MART 2018 VE 2017 HESAP DÖNEMLERİNE AİT ÖZET KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş Cari Dönem 1 Ocak - 31 Mart 2018	Bağımsız Denetimden Geçmemiş Önceki Dönem 1 Ocak - 31 Mart 2017
DÖNEM KARI		2.091.099	1.572.710
Diğer Kapsamlı Gelir/(Gider):			
Kar veya Zararda Yeniden			
Sınıflandırılmayacaklar	17	7.712	547
Aktüeryal (kayıp)/kazanç		8.241	(1.337)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların gider kapsamı gelir/(giderlerindeki) paylar, vergi sonrası		(529)	1.884
Kar veya Zararda Yeniden			
Sınıflandırılacaklar		42.858	651.769
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin diğer kapsamlı gelir (gider), vergi sonrası		(312.837)	569.614
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	17	292.709	140.212
Nakit akışı riskinden korunma araçları, vergi sonrası		147.297	7.753
Yurtdışındaki net yatırım riskinden korunma amaçlı türev finansal varlıklara ilişkin kar/(zarar), vergi sonrası		(88.459)	(40.114)
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelir/(giderlerinden) paylar, vergi sonrası		4.148	(25.696)
DİĞER KAPSAMLI GELİR/(GİDER)			
(VERGİ SONRASI)	17	50.570	652.316
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		2.141.669	2.225.026
TOPLAM KAPSAMLI GELİRİN			
DAĞILIMI			
- Kontrol Gücü Olmayan Paylar		1.056.073	1.307.801
- Ana Ortaklık Payları		1.085.596	917.225

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK - 31 MART 2018 VE 2017 HESAP DÖNEMLERİNE AİT ÖZET KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Kar veya Zararda Yeniden													
	Sınıflandırılmayacak							Sınıflandırılacak						
	Birikmiş Diğer Kapsamlı													
	Gelirler ve Giderler							Gelirler ve Giderler						
Sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Geri Alınmış Paylar (-)	Paylara ilişkin primler	Aktieryal (kayıp) / kazanç	Yabancı para çevrim farkları	Riskten Korunma Fonları	Değer artış fonları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar	
1 Ocak 2017 itibariyle bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(59.814)	499.438	(323.312)	(444.676)	929.750	14.585.848	2.660.131	23.146.297	21.661.046	44.807.343
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	97.367	2.562.764	(2.660.131)	-	-	-	-
Temettü (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	(429.696)	-	(429.696)	(640.309)	(1.070.005)	
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	1.067	53.783	(39.296)	232.269	-	669.402	917.225	1.307.801	2.225.026	
31 Mart 2017 itibariyle bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(58.747)	553.221	(362.608)	(212.407)	1.027.117	16.718.916	669.402	23.633.826	22.328.538	45.962.364
1 Ocak 2018 itibariyle bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(76.380)	724.660	(349.708)	(310.337)	1.032.916	16.790.619	3.481.086	26.591.788	25.406.151	51.997.939
Muhasebe politikalarında yapılan değişikliklerin etkisi	-	-	-	-	-	-	-	57.591	-	(48.749)	-	8.842	20.888	29.730
1 Ocak 2018 itibariyle yeniden düzenlenmiş bakiye	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(76.380)	724.660	(349.708)	(252.746)	1.032.916	16.741.870	3.481.086	26.600.630	25.427.039	52.027.669
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	20.845	3.460.241	(3.481.086)	-	-	-	-
Temettü (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	(639.523)	-	(639.523)	(999.042)	(1.638.565)	
İş ortaklığı halka arz etkileri (**)	-	-	-	-	696	-	(435)	(13.919)	15.765	-	2.107	-	2.107	
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	3.588	122.705	17.756	(124.841)	-	1.066.388	1.085.596	1.056.073	2.141.669	
31 Mart 2018 itibariyle bakiyeler	2.040.404	3.426.761	(190.470)	22.237	(72.096)	847.365	(331.952)	(378.022)	1.039.842	19.578.353	1.066.388	27.048.810	25.484.070	52.532.880

(*) Holding tarafından 1 TL nominal değerli pay başına ödenen temettü brüt 0,30 TL'dir (2017: 0,20 TL).

(**) Grup'un iş ortaklıklarından Enerjisa Enerji A.Ş. 8 Şubat 2018 tarihinde %20'lik pay ile halka arz edilmiştir.

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

1 OCAK - 31 MART 2018 VE 2017 HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Ocak - 31 Mart 2018	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Ocak - 31 Mart 2017
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		2.605.843	1.970.456
Durdurulan faaliyetler vergi sonrası (karı)/ zararı		25	-
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit faaliyet karı ile mutabakatına yönelik düzeltmeler:			
Amortisman ve itfa payları	3	192.439	156.225
Kredi risk karşılıkları	19	566.805	473.682
Türev araçların makul değer değişikliği		(1.233.563)	234.951
Faiz ve kur gelirleri		(800.158)	(1.040.260)
Faiz giderleri		40.149	(7.099)
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		34.766	24.862
Maddi ve maddi olmayan varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller değer düşüklüğü/(değer artışı)	3	(3.760)	(246)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ve yatırım amaçlı menkul kıymetler satış karı		(51.397)	(25.777)
İş ortaklıkları ve iştirak kazancı		(149.873)	46.141
İş ortaklıkları hisse satış geliri		(122.988)	-
Stok değer düşüklüğü karşılığı/(iptalleri)		(5.339)	(22.203)
Şüpheli alacak giderleri		430	222
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		196.710	95.534
Diğer		9.161	(937)
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan nakit akımı		1.279.250	1.905.551
Ticari alacaklardaki değişim		5.626	(89.269)
Stoklardaki değişim		(341.112)	(208.692)
Diğer alacaklar ve diğer dönen varlıklardaki değişim		(1.244.816)	(1.238.120)
Ticari borçlardaki değişim		(282.961)	(109.679)
Diğer borçlar ve yükümlülüklerdeki değişim		1.452.321	1.116.651
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıkların işletme faaliyetlerinden sağlanan nakit akımı		19.347	(15.399)
Finans bölümündeki işletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklikler:			
Menkul kıymetlerdeki değişim		(308.016)	(2.511)
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklardaki değişim		(9.842.303)	(7.949.387)
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlardaki değişim		5.690.662	1.745.788
T.C. Merkez Bankası hesabı		(632.724)	1.891.941
Ödenen vergi	17	(802.498)	(348.525)
Ödenen kıdem tazminatı		(22.823)	(20.568)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan/(kullanılan) nakit		(5.030.047)	(3.322.219)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımı:			
Yatırım harcamaları	3	(291.706)	(256.384)
Satılmaya hazır ve vadeye kadar elde tutulacak finansal varlık satım/(alımı)		4.178.462	(3.195.079)
İş ortaklığı halka arzından sağlanan nakit		738.168	-
Maddi ve maddi olmayan varlıklar ve satış amacıyla elde tutulan varlıkların satışından sağlanan nakit		157.283	61.814
Alınan temettüler		394.499	274.079
İş ortaklıklarına sermaye arttırımı		(714.000)	-
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan/(kullanılan) net nakit		4.462.706	(3.115.570)
Finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit akımı:			
Finansal borçlardaki değişim		1.046.471	4.226.008
Kontrol gücü olmayan paylara ödenen temettü		(999.042)	(640.309)
Finansman faaliyetlerinden sağlanan net nakit		47.429	3.585.699
Döviz kurundaki değişimin nakit ve nakde eşdeğer varlıklar üzerindeki etkisi		457.623	457.621
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/(azalış)		(62.289)	(2.394.469)
Dönem başındaki nakit ve nakit benzerleri (*)		9.975.545	7.235.675
Dönem sonundaki nakit ve nakit benzerleri		9.913.256	4.841.206

(*) Cari dönemde nakit ve nakit benzerleri 3.026 TL faiz reeskontu içermektedir (31 Aralık 2017: 1.679 TL). Cari dönemde dönem başındaki bloke mevduat 4.541.840 TL, dönem sonundaki bloke mevduat ise 4.340.400 TL'dir (31 Aralık 2017: Sırasıyla; 5.356.843 TL ve 4.541.840 TL'dir).

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. ("Holding") 1967 yılında kurulmuş olup ana faaliyet konusu ağırlıklı olarak finans, üretim ve ticaret gibi endüstri kollarında faaliyet gösteren şirketlerin idare ve koordinasyonunu sağlamaktır. Holding Türkiye'de tescil edilmiştir. 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla çalışan personel sayısı 63.126'dır (31 Aralık 2017: 63.152). Holding merkezi aşağıdaki adreste bulunmaktadır:

Sabancı Center, 4. Levent, İstanbul, Türkiye.

Holding, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1997 yılından beri Borsa İstanbul'da ("BİST") (eski adıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ("İMKB")) işlem görmektedir. 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla Grup'un hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Dipnot 14):

	(%)
Sakıp Sabancı Holding A.Ş.	14,07
Serra Sabancı	7,21
Suzan Sabancı Dinçer	6,94
Çiğdem Sabancı Bilen	6,94
Diğer	64,84
	100,00

Holding, Bağlı Ortaklıkları, İş Ortaklıkları ve İştirakleri birlikte "Grup" olarak adlandırılmıştır. Holding, Sabancı Ailesi tarafından yönetilmektedir.

Bağlı Ortaklıklar

31 Mart 2018 tarihi itibarıyla konsolide edilen Bağlı Ortaklıkların faaliyet konusu ve konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda Bağlı Ortaklıkların faaliyette bulunduğu endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

Bağlı Ortaklıklar	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Çalışan sayıları
Akbank T.A.Ş. ("Akbank")	BİST	Bankacılık	Bankacılık	17.848
Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş. ("Carrefoursa")	BİST	Ticaret	Perakende	11.887
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. ("Teknosa")	BİST	Ticaret	Perakende	2.573
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Çimsa")	BİST	Çimento	Çimento	2.594
Kordsa Teknik Tekstil Anonim Şirketi ("Kordsa")	BİST	Lastik takviye	Sanayi	3.950
Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Temsa")	-	Otomotiv	Sanayi	1.735
Yünsa Yünlü Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Yünsa")	BİST	Tekstil	Sanayi	1.155
Exsa Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş. ("Exsa")	-	Ticaret	Diğer	9
Ankara Enternasyonal Otelcilik A.Ş. ("AEO")	-	Turizm	Diğer	2
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. ("Tursa")	-	Turizm	Diğer	4
Bimsa Uluslararası İş, Bilgi ve Yönetim Sistemleri A.Ş. ("Bimsa")	-	Bilgi işlem sistemi ticareti	Diğer	158

Bağlı ortaklıklar, Türkiye'de kurulmuştur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması amaçlı olarak hazırlanan Dipnot 3'te Holding'e ilişkin bilgiler "Diğer" grubu içerisinde gösterilmiştir.

İş Ortaklıkları

31 Mart 2018 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiş olan İş Ortaklıklarının faaliyet konuları ve faaliyette bulundukları endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

İş Ortaklıkları	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Ortak girişimci	Çalışan sayıları
Aksigorta A.Ş. ("Aksigorta")	BİST	Sigorta	Sigortacılık	Ageas	655
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. ("Avivasa")	BİST	Bireysel Emeklilik ve sigorta	Sigortacılık	Aviva	1.625
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Brisa")	BİST	Lastik	Sanayi	Bridgestone	2.305
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Akçansa")	BİST	Çimento	Çimento	Heidelberg	2.567
Enerjisa Enerji A.Ş. ("Enerjisa Enerji") (*)	BİST	Enerji	Enerji	E.ON SE	9.630
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. ("Enerjisa Üretim") (*)	-	Enerji	Enerji	E.ON SE	623
Temsa İş Makinaları	-	Otomotiv	Sanayi	Marubeni	241

İş ortaklıkları Türkiye'de kurulmuştur.

(*) Almanya'da kurulu E.ON SE ile %50'şer pay sahibi olunan Enerjisa Enerji A.Ş., bünyesinde bulunan enerji üretim, enerji toptan satış ve doğalgaz toptan satış faaliyetlerinde bulunan şirketlerini kısmi bölünme yoluyla yeni kurulan Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. bünyesine taşımıştır. Yeni şirket kurma yöntemiyle gerçekleştirilen bölünme işlemi 25 Ağustos 2017 tarihinde tamamlanmıştır. Kısmi bölünme işleminin tamamlanması sonucunda, Enerjisa Enerji A.Ş. bünyesinde sadece elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini yürüten şirketler kalmıştır. Enerjisa Enerji A.Ş. 8 Şubat 2018 tarihi itibarıyla, Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlamıştır.

İştirakler

31 Mart 2018 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiş olan İştiraklerin faaliyet konuları ve faaliyette bulundukları endüstriyel bölümler aşağıdaki gibidir:

İştirakler	İşlem gördükleri borsa	Faaliyet konusu	Endüstriyel bölüm	Ortak girişimci	Çalışan sayıları
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. (Philsa)	-	Tütün ürünleri üretim	Sanayi	Philip Morris	3.084
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. ("Philip Morrisa")	-	Tütün ürünleri pazarlama ve satış	Sanayi	Philip Morris	

Çalışan sayıları Philsa ve Philip Morrisa toplam rakamlarıdır.

İştirakler, Türkiye'de kurulmuştur.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 *Sunuma İlişkin Temel Esaslar*

2.1.1 *TMS'ye Uygunluk Beyanı*

Sabancı Holding ve Türkiye'de kayıtlı olan Bağlı Ortaklıkları ve İş Ortaklıkları ve İştirakleri, kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu'na ("TTK"), vergi mevzuatına, T.C. Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı'na, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ("BDDK") tarafından yürürlüğe konulan Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve yine BDDK tarafından muhasebe ve finansal raporlama esaslarına ilişkin yayımlanan diğer yönetmelik, açıklama ve genelgelere ve Sigorta Murakabe Kanunu ve Sigorta Mevzuatı'na uygun olarak Türk Lirası cinsinden hazırlamaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Bağlı Ortaklıklar'ın kanuni finansal tabloları faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğ'in 5'inci Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar ("TMS") esas alınmıştır.

Ayrıca, konsolide finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara ve KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde yayınlanan "TMS Taksonomi Hakkında Duyuru" ya uygun olarak sunulmuştur. Finansal tablolar, makul değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülükler dışında, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

Kullanılan Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

2.1.2 *Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları*

(a) 2018 yılından itibaren geçerli olup, Grup'un konsolide finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Bulunmamaktadır.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.2 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

(b) 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

TFRS 9, “Finansal araçlar”; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart TMS 39’un yerini almaktadır. Finansal varlıklar ve yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçülmesi ile ilgili zorunlulukları ve aynı zamanda şu anda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini de içermektedir.

TFRS 15, “Müşteri sözleşmelerinden hasılat”; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Amerika’da Kabul Görmüş Muhasebe Standartları ile yapılan uyum çalışması sonucu ortaya çıkan yeni standart hasılatın finansal raporlamasını ve finansal tabloların toplam gelirlerinin dünya çapında karşılaştırılabilir olmasını sağlamayı amaçlamıştır.

TFRS 15, “Müşteri sözleşmelerinden hasılat” standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişikliklerle edim (performans) yükümlülüklerini belirleyen uygulama rehberliğine, fikri mülkiyet lisanslarının muhasebesine ve işletmenin asıl midir yoksa aracı mıdır değerlendirmesine (net hasılat sunumuna karşın brüt hasılat sunumu) ilişkin açıklamaları içermektedir. Uygulama rehberliğindeki bu alanların her biri için yeni ve değiştirilmiş açıklayıcı örnekler eklenmiştir. UMSK, aynı zamanda yeni hasılat standardına geçiş ile ilgili ek pratik tedbirler dahil etmiştir.

TFRS 4, “Sigorta Sözleşmeleri” standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 4’de yapılan değişiklik sigorta şirketleri için ‘örtülü yaklaşım (overlay approach)’ ve ‘erteleme yaklaşımı (deferral approach)’ olarak iki farklı yaklaşım sunmaktadır. Buna göre:

- Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayımlanmadan önce TFRS 9 uygulandığında ortaya çıkabilecek olan dalgalanmayı kar veya zararda muhasebeleştirmek yerine diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirme seçeneğini sağlamaktadır.
- Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici olarak TFRS 9’u uygulama muafiyeti getirecektir. TFRS 9 uygulamayı erteleyen işletmeler hali hazırda var olan TMS 39, ‘Finansal Araçlar’ standardını uygulamaya devam edeceklerdir.

TMS 40, “Yatırım amaçlı gayrimenkuller” standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin sınıflandırılmasına ilişkin yapılan bu değişiklikler, kullanım amacıyla değişiklik olması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkullere ya da gayrimenkullerden yapılan sınıflandırmalarla ilgili netleştirme yapmaktadır. Bir gayrimenkulün kullanımının değişmesi durumunda bu gayrimenkulün ‘yatırım amaçlı gayrimenkul’ tanımlarına uyup uymadığının değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir. Bu değişim kanıtlarla desteklenmelidir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 *Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)*

2.1.2 *Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)*

(b) 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı):

TFRS 2 ‘Hisse bazlı ödemeler’ standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik nakde dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçüm esaslarını ve bir ödüllendirmeyi nakde dayalıdan özkaynağa dayalıya çeviren değişikliklerin nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır. Bu değişiklik aynı zamanda bir işverenin çalışanının hisse bazlı ödemesine ilişkin bir miktarı kesmek ve bunu vergi dairesine ödemekle yükümlü olduğu durumlarda, TFRS 2’nin esaslarına bir istisna getirerek, bu ödül sanki tamamen özkaynağa dayalıymışçasına işlem görmesini gerektirmektedir.

2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.

- TFRS 1, “Türkiye finansal raporlama standartlarının ilk uygulaması”, TFRS 7, TMS 19 ve TFRS 10 standartlarının ilk kez uygulama aşamasında kısa dönemli istisnalarını kaldırmıştır.
- TMS 28, “İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar”; bir iştirak ya da iş ortaklığının gerçeğe uygun değerden ölçülmesine ilişkin açıklık getirmiştir.

TFRS Yorum 22, “Yabancı para cinsinden yapılan işlemler ve avanslar ödemeleri”; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum yabancı para cinsinden yapılan işlemler ya da bu tür işlemlerin bir parçası olarak yapılan ödemelerin yabancı bir para cinsinden yapılması ya da fiyatlanması konusunu ele almaktadır. Bu yorum tek bir ödemenin yapılması/alınması durumunda ve birden fazla ödemenin yapıldığı/alındığı durumlara rehberlik etmektedir. Bu rehberliğin amacı uygulamadaki çeşitliliği azaltmaktadır.

(c) 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

TFRS 9, “Finansal araçlar’daki değişiklikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik, itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın IAS 39’dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir.

**31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL
TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.2 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

(c) 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler (devamı):

TMS 28, “İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar’daki değişiklikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, TFRS 9 kullanarak muhasebeleştirileceklerini açıklığa kavuşturmuştur.

TFRS 16, “Kiralama işlemleri”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 15, ‘Müşteri sözleşmelerinden hasılat’ standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikli kiralayanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralayanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar. Fakat TFRS 16’ya göre artık kiralayanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir varlık kullanım hakkını bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır. Ancak UMSK’nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkileneceklerdir. En azından yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralayanlar arasında pazarlıklara neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16’ya göre biz sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.

TFRS Yorum 23, “Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12’ye göre değil TMS 37 ‘Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar’ standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir.

Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığının bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.

TFRS 17, “Sigorta Sözleşmeleri”; 1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4’ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 *Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)*

2.1.2 *Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)*

(c) 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler (devamı):

2015-2017 yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrası yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri içermektedir:

- TFRS 3 ‘İşletme Birleşmeleri’, kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçer.
- TFRS 11 ‘Müşterek Anlaşmalar’, müşterek kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçmez.
- TMS 12 ‘Gelir Vergileri’, işletme, temettülerin gelir vergisi etkilerini aynı şekilde muhasebeleştirir.
- TMS 23 ‘Borçlanma Maliyetleri, bir özellikli varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale gelmesi için yapılan her borçlanmayı, genel borçlanmanın bir parçası olarak değerlendirir.

TMS 19 ‘Çalışanlara Sağlanan Faydalar’, planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrasında olan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri gerektirir:

- Planda yapılan değişiklik, küçülme ve yerine getirme sonrası dönem için; cari hizmet maliyeti ve net faizi belirlemek için güncel varsayımların kullanılması;
- Geçmiş dönem hizmet maliyetinin bir parçası olarak kar veya zararda muhasebeleştirme, ya da varlık tavanından kaynaklanan etkiyle daha önce finansal tablolara alınmamış olsa bile, fazla değerdeki herhangi bir azalmanın, yerine getirmedeki bir kazanç ya da zararın finansal tablolara alınması,

2.1.3 *Konsolidasyon Esasları*

a) Konsolide finansal tablolar, aşağıda (b) ile (f) paragraflarında yer alan hususlar kapsamında, ana ortaklık olan Holding ile Bağlı Ortaklıklarının, İş Ortaklıklarının ve İştiraklerinin (topluca “Grup” olarak adlandırılacaktır) finansal tablolarını içermektedir. Konsolidasyon kapsamı içinde yer alan şirketlerin finansal tabloları, konsolide finansal tabloların tarihi itibarıyla ve yeknesak muhasebe ilke ve uygulamaları gözetilerek Dipnot 2.1.1’de belirtilen Türkiye Muhasebe Standartları’na uygun olarak hazırlanmıştır. İştiraklerin, İş Ortaklıklarının ve Bağlı Ortaklıkların faaliyet sonuçları, satın alma veya elden çıkarma işlemlerine uygun olarak söz konusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dahil edilmiş veya hariç bırakılmışlardır.

b) Bağlı Ortaklıklar, Holding’in doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ettiği şirketleri ifade etmektedir. Grup, bir şirketle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri şirket üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda şirketi kontrol etmektedir.

c) Grup’un bağlı ortaklıklarındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup’un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Grup’un payı olarak muhasebeleştirilir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

d) Grup'un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Diğer kapsamlı gelir içinde bağlı ortaklık ile ilgili önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket'in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır (örneğin; konuyla ilgili TFRS standartları uyarınca, kar/zarara aktarılması ya da doğrudan geçmiş yıl karlarına transfer). Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardı kapsamında belirlenen başlangıç muhasebeleştirmesinde gerçeğe uygun değer olarak ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir iştirak ya da müşterek olarak kontrol edilen bir işletmedeki yatırımın başlangıç muhasebeleştirmesindeki maliyet bedeli olarak kabul edilir.

Holding, %50 altında etkin ortaklık payına sahip olduğu şirketleri, kendi ve diğer Bağlı Ortaklıkları'nın sahip oldukları hisselerle ait oy hakları ile Sabancı Ailesi Üyeleri ve sadece bu aile üyeleri tarafından kontrol edilen şirketlere ait hisselerin oy haklarının birlikte etkin bir şekilde kullanılması sonucu, mali ve işletme politikalarını Holding'in kontrol etme gücüne sahip olmasından dolayı bağlı ortaklık olarak değerlendirmiştir. Sabancı Ailesi Üyeleri, Holding'e sahip oldukları şirketlerdeki oy haklarını vermek suretiyle kontrol etme yetkisi tanımaktadır. Sabancı Ailesi Üyeleri'nin sahip olduğu hisselerle düşen paylar, kontrol gücü olmayan paylar olarak gösterilmiştir.

Aşağıdaki tabloda 31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Bağlı Ortaklıklar, sahip olunan paylar ve etkin ortaklık oranları gösterilmiştir:

	31 Mart 2018		31 Aralık 2017	
	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan		Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan	
	doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)	doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)
Bağlı ortaklıklar				
AEO	76,85	76,85	76,85	76,85
Akbank	40,75	40,75	40,75	40,75
Bimsa	100,00	100,00	100,00	100,00
Çimsa	58,41	53,00	58,41	53,00
Exsa	61,68	46,23	61,68	46,23
Kordsa	71,11	71,11	71,11	71,11
Teknosa	60,28	60,28	60,28	60,28
Temsa	48,71	48,71	48,71	48,71
Tursa	100,00	100,00	100,00	100,00
Yünsa	57,88	57,88	57,88	57,88
Carrefoursa	50,61	50,61	50,61	50,61

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

Bağlı Ortaklıklara ait bilançolar ve kar veya zarar tabloları, tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup Holding ve Bağlı Ortaklıklarının sahip olduğu payların kayıtlı değeri, ilgili özkaynaktan mahsup edilmektedir. Holding ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Holding'in ve Bağlı Ortaklıklarının, Bağlı Ortaklıklarda sahip olduğu hisselerin finansman maliyeti ile bu hisselerle ait temettüleri, sırasıyla, özkaynaktan ve ilgili dönem gelirinden çıkarılmıştır.

Bağlı Ortaklıklar, kontrolün Grup'a geçtiği tarihten itibaren konsolidasyon kapsamına alınmakta olup kontrolün sona erdiği tarihten itibaren konsolidasyon kapsamından çıkartılmaktadırlar. Bağlı Ortaklıkların net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında kontrol gücü olmayan paya sahip hissedarların payları, konsolide bilanço ve kar veya zarar tablosunda sırasıyla kontrol gücü olmayan pay ve kontrol gücü olmayan kar/zarar olarak gösterilmektedir. Sabancı Ailesi, Sabancı Ailesi tarafından kurulmuş olan Sabancı Vakfı ve Akbank çalışanları için kurulmuş olan Akbank Tekait Sandığı konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmiş olan bazı Bağlı Ortaklıklar ve İştiraklerin sermayelerinde paya sahiptirler. Bu pay, konsolide finansal tablolarda kontrol gücü olmayan pay olarak dikkate alınmış ve konsolide finansal tablolarda Holding'in hissedarlarına isabet eden net varlıklar ve dönem karına dahil edilmemiştir.

e) İş ortaklığı - Holding'in müşterek anlaşmaya konu olan faaliyetler sonucu oluşan net varlıklar üzerinde haklarının bulunması durumunda, konsolide finansal tablolarda iş ortaklığına konu olan net varlıklar özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilir.

Aşağıdaki tabloda 31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihli İş Ortaklıklarında sahip olunan paylar ve etkin ortaklık oranları gösterilmiştir:

	31 Mart 2018		31 Aralık 2017	
	Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan		Holding ve Bağlı Ortaklıkları tarafından sahip olunan	
	doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)	doğrudan ve dolaylı pay (%)	Etkin ortaklık payı (%)
İş Ortaklıkları				
Akçansa	39,72	39,72	39,72	39,72
Aksigorta	36,00	36,00	36,00	36,00
Avivasa	40,00	40,00	40,00	40,00
Brisa	43,63	43,63	43,63	43,63
Enerjisa Enerji	40,00	40,00	50,00	50,00
Enerjisa Üretim	50,00	50,00	50,00	50,00
Temsa Mısır	73,75	73,75	73,75	73,75
Temsa İş Makinaları	51,00	24,84	51,00	24,84

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

İş Ortaklıklarına ilişkin yatırımlar özkaynaktan pay alma yöntemi ile konsolide edilmiştir. İş Ortaklıklarının sermayelerinde Sabancı Ailesi tarafından sahip olunan pay bulunmamaktadır.

f) İştiraklerdeki yatırımlar özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bunlar, Grup'un şirket faaliyetleri üzerinde kontrol yetkisine sahip bulunmamakla birlikte önemli etkiye sahip olduğu kuruluşlardır. Grup ile İştirak arasındaki işlemlerden doğan gerçekleşmemiş karlar, Grup'un İştirakteki payı ölçüsünde düzeltilmiş olup, gerçekleşmemiş zararlar da, işlem, transfer edilen varlığın değer düşüklüğüne uğradığını göstermiyor ise, düzeltilmiştir. Grup, İştirakleri ile ilgili olarak söz konusu doğrultuda bir yükümlülük altına girmemiş veya bir taahhütte bulunmamıştır.

Aşağıdaki tabloda 31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla İştirakler'de sahip olunan paylar ve ortaklık oranları gösterilmiştir:

	Holding ve bağlı ortaklıkları tarafından sahip olunan etkin ortaklık payı (%)
İştirakler	
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. ("Philsa")	25,00
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. ("Philip Morrisa")	24,75

İştiraklerin sermayelerinde Sabancı Ailesi tarafından sahip olunan pay bulunmamaktadır.

g) Grup'un üzerinde önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen; teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen ve makul değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar, varsa değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra, maliyet bedelleri ile konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Teşkilatlanmış piyasalarda işlem gören ve makul değeri güvenilir bir şekilde belirlenebilen satılmaya hazır finansal varlıklar makul değerleri ile muhasebeleştirilmektedirler.

2.1.4 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirme amacı olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olması durumlarında net olarak gösterilirler.

2.1.5 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Konsolide Finansal Tabloların Yeniden Düzenlenmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır.

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır. Grup, 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla konsolide bilançosunu 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide bilançosu ile; 31 Mart 2018 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide kar veya zarar tablosunu ve 31 Mart 2017 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide kar veya zarar tablosu ile, 1 Ocak - 31 Mart 2018 hesap dönemine ait nakit akış tablosu, özkaynaklar değişim ve diğer kapsamlı gelir tablolarını ise, 1 Ocak - 31 Mart 2017 hesap dönemine ait ilgili dönem konsolide finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

2.1.5 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Konsolide Finansal Tabloların Yeniden Düzenlenmesi (devamı)

TFRS 15 “Müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılat” standardına ilk geçiş

Grup, TMS 18’in yerini alan TFRS 15 “Müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılat” standardını kümülatif etki metoduyla ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla muhasebeleştirmiştir. Bu yöntem ile Grup, TFRS 15 standardına ilk geçişe ilişkin kümülatif etkiyi ilk uygulama tarihindeki geçmiş yıl karlarına kaydetmiştir. Bu nedenle geçmiş yıllara ait konsolide finansal tabloların yeniden düzenlenmesine gerek kalmamış, söz konusu finansal tablolar TMS 18’e uygun olarak sunulmuştur. Standardın geçiş etkisi kolaylaştırılmış metoda göre muhasebeleştirmiştir. Bu geçiş yöntemi uyarınca Grup, bu standardı sadece ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla tamamlanmamış sözleşmeler için hesaplamış ve hesaplanan kümülatif etkiyi açılış özkaynaklarına kaydetmiştir.

TFRS 9 “Finansal araçlar” standardına ilk geçiş

Grup, TMS 39’un yerini alan TFRS 9 “Finansal araçlar” standardını ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla uygulamıştır. Finansal varlıklar ve yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçülmesi ile ilgili zorunlulukları ve aynı zamanda şu anda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini de içermektedir. Standardın geçiş etkisi kolaylaştırılmış metoda göre muhasebeleştirmiştir. Bu yöntem ile Grup, TFRS 9 standardına ilk geçişe ilişkin kümülatif etkiyi ilk uygulama tarihindeki açılış özkaynaklarına kaydetmiştir. Bu nedenle geçmiş yıllara ait konsolide finansal tabloların yeniden düzenlenmesine gerek kalmamış, söz konusu finansal tablolar TMS 39’a uygun olarak sunulmuştur.

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup’un konsolide finansal tablolarına ilişkin herhangi bir muhasebe politika ve tahminlerinde değişiklik olmamıştır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak düzeltilir ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Grup’un cari yıl içerisinde tespit ettiği önemli bir muhasebe hatası olmamıştır.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar (devamı)

Konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları’na göre hazırlanmasında Grup yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile oluşması muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar Grup yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen fiili sonuçlar ile farklılık gösterebilir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştirikleri dönem kar veya zarar tablosunda yansıtılmaktadırlar. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak, net dönem karı veya zararının belirlenmesinde dikkate alınacak şekilde finansal tablolara yansıtılır.

2.2.1 Finansal varlıklara ilişkin açıklamalar:

Grup, finansal varlıklarını “Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr/Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar”, “Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar” veya “İtfa Edilmiş Maliyeti ile Ölçülen Finansal Varlıklar” olarak sınıflandırmakta ve muhasebeleştirmektedir. Söz konusu finansal varlıklar, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından 19 Ocak 2017 tarihli ve 29953 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümüne ilişkin “TFRS 9 Finansal Araçlar” standardının üçüncü bölümünde yer alan “Finansal Tablolara Alma ve Finansal Tablo Dışı Bırakma” hükümlerine göre kayıtlara alınmakta veya çıkarılmaktadır. Finansal varlıklar ilk kez finansal tablolara alınması esnasında gerçeğe uygun değerinden ölçülmektedir. “Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr/Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar” dışındaki finansal varlıkların ilk ölçümünde işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilmekte veya gerçeğe uygun değerden düşülmektedir. Grup, finansal bir varlığı sadece finansal araca ilişkin sözleşme hükümlerine taraf olduğunda finansal durum tablosuna almaktadır. Finansal bir varlığın ilk kez finansal tablolara alınması sırasında, Banka yönetimi tarafından belirlenen iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri dikkate alınmaktadır. Banka yönetimi tarafından belirlenen iş modeli değiştirildiğinde, bu değişiklikten etkilenen tüm finansal varlıklar yeniden sınıflandırılmakta ve yeniden sınıflandırma ileriye yönelik olarak uygulanmaktadır. Bu tür durumlarda, daha önce finansal tablolara alınmış olan kazanç, kayıp veya faizler için herhangi bir düzeltme yapılmamaktadır.

a. Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr/Zarar’a Yansıtılan Finansal Varlıklar:

Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar, sözleşmeye bağlı nakit akışlarını tahsil etmek için elde tutmayı amaçlayan iş modeli ile sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve satılmasını amaçlayan iş modeli dışında kalan diğer model ile yönetilen finansal varlıklar ile finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açmaması durumunda; piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan kâr sağlamak amacıyla elde edilen, veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kâr sağlamaya yönelik bir portföyün parçası olan finansal varlıklardır. Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleri ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben de gerçeğe uygun değerleri ile değerlemeye tabi tutulmaktadır. Yapılan değerlendirme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kâr/zarar hesaplarına dahil edilmektedir.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.1 Finansal varlıklara ilişkin açıklamalar (devamı):

b. Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Finansal Varlıklar:

Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulmasına ek olarak finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumlarında finansal varlık, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak sınıflandırılmaktadır. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyetlerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmaktadır. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar kayda alınmalarını takiben gerçeğe uygun değeriyle değerlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan menkul değerlerin etkin faiz yöntemi ile hesaplanan faiz gelirleri ile sermayede payı temsil eden menkul değerlerin temettü gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerleri ile itfa edilmiş maliyetleri arasındaki fark yani "Gerçekleşmemiş kâr ve zararlar" ise ilgili finansal varlığa karşılık gelen değer tahsili, varlığın satılması, elden çıkarılması veya zafiyete uğraması durumlarından birinin gerçekleşmesine kadar dönemin gelir tablosuna yansıtılmamakta ve özkaynaklar altındaki "Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler" hesabında izlenmektedir. Söz konusu menkul değerlerin tahsil edildiğinde veya elden çıkarıldığında özkaynak içinde yansıtılan birikmiş gerçeğe uygun değer farkları gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflanan sermayede payı temsil eden menkul değerler teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmesi ve/veya gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde belirlenebilmesi durumunda gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmekte, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmemesi ve gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde belirlenememesi durumunda, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra maliyet bedelleri ile finansal tablolara yansıtılmaktadır.

İlk defa finansal tablolara almada işletme, ticari amaçla elde tutulmayan bir özkaynak aracına yapılan yatırımın gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelire sunulması konusunda, geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir. Bu tercihin yapılması durumunda, söz konusu yatırımdan elde edilen temettüler, kâr veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

c. İtfa Edilmiş Maliyeti ile Ölçülen Finansal Varlıklar:

Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumunda finansal varlık itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır. İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerlerini yansıtan elde etme maliyet bedellerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben "Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi" kullanılarak "İtfa edilmiş maliyeti" ile ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar ile ilgili faiz gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Grubun gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan ve itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen menkul kıymet portföylerinde tüketici fiyatlarına ("TÜFE") endeksli tahviller bulunmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.1 Finansal varlıklara ilişkin açıklamalar (devamı):

c. İtfa Edilmiş Maliyeti ile Ölçülen Finansal Varlıklar (devamı):

Söz konusu kıymetler reel kupon oranları ve ihraç tarihindeki referans enflasyon endeksi ile tahmini enflasyon oranı dikkate alınarak hesaplanan endeks baz alınarak etkin faiz yöntemine göre değerlendirilmekte ve muhasebeleştirilmektedir. Bu kıymetlerin fiili kupon ödeme tutarlarının hesaplamasında kullanılan referans endeksler iki ay öncesinin TÜFE'sine göre oluşturulmaktadır. Banka tahmini enflasyon oranını da buna paralel olarak belirlemektedir. Kullanılan tahmini enflasyon oranı, yıl içerisinde gerekli görüldüğünde güncellenmektedir. Sene sonlarında ise reel enflasyon oranı kullanılmaktadır.

d. Türev Finansal Varlıklar:

Grubun türev işlemlerini ağırlıklı olarak yabancı para swapları ve faiz swapları, çapraz para swapları, para opsiyonları ile vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri oluşturmaktadır. Grubun türev ürünleri "TFRS 9 Finansal Araçlar" ("TFRS 9") gereğince "Türev Finansal Varlıkların Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar Zarara Yansıtılan" veya "Türev Finansal Varlıkların Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan" olarak sınıflandırılmaktadır.

Türev işlemlerden doğan alacak ve yükümlülük sözleşme tutarları üzerinden nazım hesaplara kaydedilmektedir. Türev işlemler kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir.

Türev işlemler sınıflandırılmalarına uygun olarak, gerçeğe uygun değerinin pozitif olması durumunda "Türev Finansal Varlıkların Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar Zarara Yansıtılan Kısmı" veya "Türev Finansal Varlıkların Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Kısmı" içinde, negatif olması durumunda ise "Türev Finansal Yükümlülüklerin Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar Zarara Yansıtılan Kısmı" veya "Türev Finansal Yükümlülüklerin Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan Kısmı" içinde gösterilmektedir. Türev finansal varlıkların gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev işlemlerin gerçeğe uygun değerinde meydana gelen farklar, gelir tablosunda ticari kâr/zarar kaleminde türev finansal işlemlerden kâr/zarar altında muhasebeleştirilmektedir. Türev araçların gerçeğe uygun değeri, piyasada oluşan rayiç değerleri dikkate alınarak veya indirgenmiş nakit akımı modelinin kullanılması suretiyle hesaplanmaktadır.

e. Krediler:

Krediler, sabit veya belirlenebilir nitelikte ödemeleri olan ve aktif bir piyasada kote olmayan finansal varlıklardır. Söz konusu krediler ilk olarak gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyet bedellerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben "Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi" kullanılarak itfa edilmiş bedelleri ile ölçülmektedir. Grubun tüm kredileri "İtfa Edilmiş Maliyetiyle Ölçülenler" hesabında izlenmektedir.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.1 Finansal varlıklara ilişkin açıklamalar (devamı):

f. Beklenen Zarar Karşılıklarına İlişkin Açıklamalar:

Grup, itfa edilmiş maliyetiyle ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıkları için beklenen zarar karşılığı ayırmaktadır.

22 Haziran 2016 tarih ve 29750 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan “Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” uyarınca Grup 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren değer düşüklüğü karşılıklarını TFRS 9 hükümlerine uygun olarak ayırmaya başlamıştır. Bu çerçevede 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla ilgili mevzuat çerçevesinde ayrılan kredi karşılıkları ayırma yöntemi, TFRS 9’un uygulanmaya başlanması ile beklenen kredi zararları modeli uygulanarak değiştirilmiştir. Beklenen kredi zararları tahmini tarafsız, olasılıklara göre ağırlıklandırılmış ve geçmiş olaylar, mevcut şartlar ve gelecekteki ekonomik şartlara ilişkin tahminler hakkında desteklenebilir bilgiler içermektedir.

g. TFRS 9 Finansal Araçlar Standartına İlişkin Açıklamalar:

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından 19 Ocak 2017 tarihli ve 29953 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümü ile alakalı “TFRS 9 Finansal Araçlar” standardı 1 Ocak 2018 tarihinden geçerli olmak üzere “TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme” standardının yerine uygulanmaktadır. TFRS 9 standardı, finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümü, finansal varlıklar için hesaplanacak beklenen zarar karşılığı ve finansal riskten korunma muhasebesi için yeni ilkeler ortaya koymaktadır.

Finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümü

TFRS 9 standardına göre finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü, finansal varlığın yönetildiği iş modeline ve sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye dayalı nakit akışlarına bağlı olup olmadığına göre belirlenmektedir.

Sözleşmeye dayalı nakit akışların sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içerip içermemesi durumuna ilişkin değerlendirmeler:

Bu değerlendirme kapsamında; "Anapara", finansal varlığın ilk defa finansal tablolara alınması sırasında gerçeğe uygun değer olarak tanımlanır. "Faiz", paranın zaman değeri için, belirli bir süre zarfında anapara tutarı ile ilişkilendirilen kredi riski ve diğer temel kredi riskleri ve kar marjı için maliyetleri (örneğin likidite riski ve idari maliyetler) dikkate almaktadır. Sadece anapara ve anaparaya ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye dayalı nakit akışlarının değerlendirilmesinde, Grup, finansal varlığın sözleşmeden doğan koşullarını dikkate almaktadır. Bu değerlendirme, finansal varlığın sözleşmeden doğan nakit akışlarının zamanlamasını veya miktarını değiştirebilecek bir sözleşme şartı içerip içermediğini değerlendirmeyi içermektedir. Değerlendirmeyi yaparken Grup aşağıdakileri dikkate almaktadır.

- Nakit akışlarının miktarını ve zamanlamasını değiştirebilecek olaylar
- Kaldıraç özellikleri
- Ön ödeme ve uzatma şartları
- Grubun, spesifik varlıklardan doğan nakit akışına erişimini sınırlayan şartlar
- Paranın zaman değerini ölçerken dikkate alınması gereken özellikler (Örnek: faiz oranlarının periyodik olarak sıfırlanması).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.1 Finansal varlıklara ilişkin açıklamalar (devamı):

g. TFRS 9 Finansal Araçlar Standartına İlişkin Açıklamalar (devamı)

Grup tüm finansal varlıklar için yukarıda anlatılan prosedürleri uygulayarak bilanço içi sınıflandırma ve ölçme kriterlerini yerine getirmektedir. İlk defa finansal tablolara alınması sırasında, her bir finansal varlık, gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılarak, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlık olarak sınıflandırmıştır. Finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü için ise TMS 39'daki hükümlerin uygulanması büyük ölçüde değişmemektedir. Aşağıda Grubun TFRS 9'u uygulamasının etkisine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Sınıflanan finansal varlıkların TFRS 9'a geçişte finansal durum tablosunun mutabakatı:

	TFRS 9 Öncesi Defter Değeri 31 Aralık 2017	Yeniden Sınıflandırmalar	Yeniden Ölçümler	TFRS 9 Defter Değeri 1 Ocak 2018
İtfa edilmiş maliyet ile ölçülen				
Sınıflama öncesi bakiyesi (vadeye kadar elde tutulan)	18.883.153	-	-	-
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılana sınıflanan	-	(4.927.185)	-	-
Sınıflama sonrası defter değeri	-	-	-	13.955.968
Gerçeğe uygun değer farkı kar ve ya zarara yansıtılan				
Sınıflama öncesi bakiyesi (alım-satım amaçlı)	39.890	-	-	-
Satılmaya hazır finansal varlıklardan sınıflanan	-	84.865	-	-
Sınıflama sonrası defter değeri	-	-	-	124.755
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan				
Sınıflama öncesi bakiyesi (satılmaya hazır olanlar)	42.845.827	-	-	-
Vadeye kadar elde tutulana sınıflandırılan	-	4.927.185	-	-
Satılmaya hazır finansal varlık değerlendirme farkı	-	-	142.269	-
Gerçeğe uygun değer farkı kar ve ya zarara yansıtılana sınıflanan	-	(84.865)	-	-
Sınıflama sonrası defter değeri	-	-	-	47.830.416

Grup tarafından elde tutulan bazı finansal varlıkların TFRS 9'un sınıflandırma ve ölçüm hükümlerine uygun olarak yukarıdaki gibi sınıflandırılmasının nedenleri aşağıdaki açıklanmaktadır:

1) TFRS 9 standardına göre gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak sınıflandırılmış finansal varlıklar:

Grup, menkul kıymet portföyündeki sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesi, finansal varlığın satılması amaçlı ve sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsili amaçlı elde tutulan menkul kıymetlere ilişkin yönetim modelini yeniden değerlendirmiştir. Banka, daha önce vadeye kadar elde tutulan olarak sınıflandırılmış olan ve itfa edilmiş maliyetinden ölçülen 4.927.185 TL tutarındaki menkul kıymetlerini, uygun yönetim modelinin; nakit akışlarının tahsili veya finansal varlığın satılması amaçlı olması nedeniyle, geçiş tarihinden itibaren gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.1 Finansal varlıklara ilişkin açıklamalar (devamı):

g. TFRS 9 Finansal Araçlar Standartına İlişkin Açıklamalar (Devamı)

2) TFRS 9 standardına göre gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan sermayede payı temsil eden menkul kıymetler:

Grup, daha önce satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırmış olduğu 84.865 TL tutarındaki sermayede payı temsil eden menkul kıymetini, TFRS 9'un ilk uygulama tarihinden itibaren Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar veya Zarara Yansıtılan olarak sınıflandırmıştır.

3) TFRS 9 standardına göre özkaynağa dayalı Finansal araçların sınıflandırılması:

Grup, organize piyasalarda işlem görmeyen daha önceden satılmaya hazır olarak sınıflandırılan özkaynağa dayalı finansal araçlarına yaptığı stratejik yatırımları geri dönülemez bir şekilde Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan olarak sınıflamayı seçmiştir. Söz konusu menkul kıymetler elden çıkarıldığında bunların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler kâr veya zarara yeniden sınıflandırılmayacaktır.

4) Ölçümde değişiklik olmadan kullanımdan çıkarılmış kategorilerin yeniden sınıflandırılması:

Yukarıdakilere ek olarak, aşağıdaki borçlanma araçları TMS 39 altındaki önceki kategorileri 'kullanımdan çıkarılmış' olduğu için, ölçüm esaslarında değişiklik yapılmadan TFRS 9 kapsamında yeni kategorilerde yeniden sınıflandırılmıştır.

(i) Daha önce satılmaya hazır olarak sınıflandırılanlar ve 1 Ocak 2018'den itibaren Gerçeğe Uygun Değer Farkı Diğer Kapsamlı Gelire Yansıtılan olarak sınıflandırılan ve

(ii) Daha önce vadeye kadar elde tutulacak olarak sınıflandırılan ve 1 Ocak 2018'den itfa edilmiş maliyetinden ölçülen olarak sınıflandırılanlar.

5) TFRS 9 ve TFRS 15'e geçişinin özkaynak etkileri:

TFRS 9'un uygulanmasına ilişkin değişikliklerin 1 Ocak 2018 tarihli özet konsolide finansal tablolara etkisi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018 Yeniden Düzenlenen	TFRS 9 Etkisi	31 Aralık 2017 Raporlanan
Konsolide finansal durum tablosu			
Finansal Yatırımlar	61.919.329	142.269	61.777.060
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar	211.594.810	(112.192)	211.707.002
Ertelenmiş Vergi Varlıkları –Net	396.702	(6.617)	403.319
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	814.246	11.795	802.451

TFRS 9 ve TFRS 15 standartlarına geçişin 1 Ocak 2018 tarihli konsolide özkaynaklara etkileri aşağıda sunulmuştur:

Bağlı Ortaklıklar TFRS 9 etkisi	35.255
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen iş ortaklıkları TFRS 9 etkisi	12.034
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen iş ortaklıkları TFRS 15 etkisi	(17.559)
Toplam konsolide özkaynaklar etkisi	29.730

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.3. Cari Dönemde Geçerli Olmayan Önceki Dönem Muhasebe Politikalarına İlişkin Açıklamalar:

"TFRS 9 Finansal Araçlar" standardı, 1 Ocak 2018 tarihinden geçerli olmak üzere "TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" Standardının yerine uygulanmaya başlanmıştır. TFRS 9 geçişi ile beraber geçerliliğini yitiren muhasebe politikalarına aşağıda yer verilmektedir. Grup finansal varlıklarını "Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar", "Satılmaya hazır finansal varlıklar", "Krediler ve alacaklar" veya "Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar" olarak sınıflandırmakta ve muhasebeleştirmektedir. Söz konusu finansal varlıkların alım ve satım işlemleri "Teslim tarihi"ne göre kayıtlara alınmakta ve kayıtlardan çıkarılmaktadır. Finansal varlıkların sınıflandırılması ilgili varlıkların Grup yönetimi tarafından satın alma amaçları dikkate alınarak, elde edildikleri tarihlerde kararlaştırılmaktadır.

a. Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr/Zarar'a Yansıtılan Finansal Varlıklar:

Bu kategorinin iki alt kategorisi bulunmaktadır: "Alım satım amaçlı olarak elde tutulan finansal varlıklar" ile ilk kayda alınma sırasında "Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan olarak sınıflandırılan finansal varlıklar". Alım satım amaçlı finansal varlıklar piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan kâr sağlama amacıyla elde edilen, veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kâr sağlamaya yönelik bir portföyün parçası olan finansal varlıklardır. Alım satım amaçlı finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleri ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben de gerçeğe uygun değerleri ile değerlemeye tabi tutulmaktadır. Yapılan değerlendirme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kâr/zarar hesaplarına dahil edilmektedir. Alım satım amaçlı finansal varlıklardan kazanılan faizler faiz gelirleri içerisinde ve elde edilen kâr payları temettü gelirleri içerisinde gösterilmektedir. Türev finansal araçlar da riskten korunma aracı olarak tanımlanmadığı sürece alım satım amaçlı finansal varlıklar olarak sınıflandırılmaktadır.

Grubun gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan olarak sınıflandırılan finansal varlıkları bulunmamaktadır.

b. Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar:

Satılmaya hazır finansal varlıklar "Kredi ve alacaklar" ile "Vadeye kadar elde tutulacaklar" ve "Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar" dışında kalan ve türev finansal araç olmayan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Satılmaya hazır finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyetlerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmaktadır. Satılmaya hazır finansal varlıklar kayda alınmalarını takiben gerçeğe uygun değerle değerlendirilmektedir. Satılmaya hazır borçlanma senetlerinin etkin faiz yöntemi ile hesaplanan faiz gelirleri ile sermayede payı temsil eden menkul değerlerin temettü gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Satılmaya hazır finansal varlıkların itfa edilmiş maliyetleri ile gerçeğe uygun değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan "Gerçekleşmemiş kâr ve zararlar" ise ilgili finansal varlığa karşılık gelen değer tahsili, varlığın satılması, elden çıkarılması veya zafiyete uğraması durumlarından birinin gerçekleşmesine kadar dönemin gelir tablosuna yansıtılmamakta ve özkaynaklar altındaki "Menkul değerler değerlendirme farkları" hesabında izlenmektedir. Söz konusu menkul değerlerin tahsil edildiğinde veya elden çıkarıldığında özkaynak içinde yansıtılan birikmiş gerçeğe uygun değer farkları gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflanan sermayede payı temsil eden menkul değerler teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmesi ve/veya gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde belirlenebilmesi durumunda gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmiş, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmemesi ve gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde belirlenememesi durumunda, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra maliyet bedelleri ile finansal tablolara yansıtılmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Muhasebe Politika ve Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar(devamı)

2.2.3. Cari Dönemde Geçerli Olmayan Önceki Dönem Muhasebe Politikalarına İlişkin Açıklamalar:

c. Kredi ve Alacaklar:

Krediler ve alacaklar, türev finansal araç olmayan ve alım satım amaçlı, gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan veya satılmaya hazır olarak tanımlanmayan, sabit veya belirlenebilir nitelikte ödemeleri olan ve aktif bir piyasada kote olmayan finansal varlıklardır. Söz konusu krediler ve alacaklar ilk olarak gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyet bedellerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben "Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi" kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri ile değerlendirilmektedir. Bunların teminatı olarak alınan varlıklarla ilgili olarak ödenen harçlar ve benzeri diğer masraflar işlem maliyetinin bir parçası olarak kabul edilmemekte ve gider hesaplarına yansıtılmaktadır. Grup kredi ve alacaklarını 1 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile BDDK'nın diğer düzenleme ve açıklamalarını dikkate alarak ilgili gruplarda sınıflandırmakta olup, krediler ve alacakların izlendiği gruba göre özel veya genel karşılık ayırmaktadır. Ayrılan özel karşılıklar "Kredi ve diğer alacaklar değer düşüş karşılığı" hesabında muhasebeleştirilerek ilgili yılda gider kaydedilmektedir. Aynı yıl içerisinde karşılık ayrılan alacaklar tahsil edildiğinde "Kredi ve diğer alacaklar değer düşüş karşılığı" hesabından düşülmekte, önceki yıllarda karşılık ayrılan alacaklardan yapılan tahsilatlar ise "Diğer faaliyet gelirleri" hesabına gelir yansıtılmaktadır. Tahsili mümkün olmayan alacaklar bütün yasal işlemler tamamlandıktan sonra kayıtlardan silinmektedir.

d. Vadeye Kadar Elde Tutulacak Yatırımlar:

Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar, vadesine kadar saklama niyetiyle elde tutulan ve fonlama kabiliyeti dahil olmak üzere vade sonuna kadar elde tutulabilmesi için gerekli koşulların sağlanmış olduğu, sabit veya belirlenebilir ödemeleri ile sabit vadesi bulunan ve "Krediler ve alacaklar" tanımının dışında kalan ve ilk muhasebeleştirme sırasında gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan veya satılmaya hazır olarak tanımlanmayan ve türev finansal araç olmayan finansal varlıklardır. Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerlerini yansıtan elde etme maliyet bedellerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben "Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi" kullanılarak "İtfa edilmiş maliyet bedeli" ile değerlendirilmektedir. Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar ile ilgili faiz gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Grubun önceden vadeye kadar elde tutulacak menkul değerler arasında sınıflandırdığı ancak, sınıflandırma esaslarına uyulmadığından iki yıl boyunca bu sınıflandırmaya tabi tutulamayacak finansal varlıkları bulunmamaktadır. Grubun satılmaya hazır ve vadeye kadar elde tutulacak menkul kıymet portföylerinde tüketici fiyatlarına ("TÜFE") endeksli tahviller bulunmaktadır. Söz konusu kıymetler reel kupon oranları ve ihraç tarihindeki referans enflasyon endeksi ile tahmini enflasyon oranı dikkate alınarak hesaplanan endeks baz alınarak etkin faiz yöntemine göre değerlendirilmekte ve muhasebeleştirilmektedir. Bu kıymetlerin fiili kupon ödeme tutarlarının hesaplamasında kullanılan referans endeksler iki ay öncesinin TÜFE'sine göre oluşturulmaktadır. Grup tahmini enflasyon oranını da buna paralel olarak belirlemektedir. Kullanılan tahmini enflasyon oranı, yıl içerisinde gerekli görüldüğünde güncellenmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Grup, 31 Mart 2018 tarihinde sona eren ara döneme ilişkin finansal tablolarını TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama standardına uygun olarak hazırlamıştır. Ara dönem özet konsolide finansal tablolar yıllık finansal tablolarda yer alması gereken tüm bilgileri içermez ve Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla hazırlanan yıllık finansal tablolarıyla birlikte okunması gerekir.

2.3.1 Şerefiye

İştirak edinimi ile ortaya çıkan şerefiye ödenen bedelin, edinilen işletmedeki net tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerinin oranı ve edinilen işletmedeki kontrol gücü olmayan pay tutarını aşan kısımdır. Şerefiye dağıtımı, şerefiyenin olduğu işletme birleşmesinden fayda sağlaması beklenen nakit üreten birimlere veya nakit üreten birim gruplarına yapılır. Şerefiyenin dağıtıldığı her birim veya birim grubu işletme içi yönetsel amaçlarla, şerefiyenin izlendiği işletmenin en küçük varlık grubudur. Şerefiyedeki değer düşüklüğü gözden geçirmeleri yılda bir kez veya olay veya şartlardaki değişikliklerin değer düşüklüğü ihtimalini işaret ettiği durumlarda daha sık yapılmaktadır. Şerefiyenin defter değeri kullanım değeri ve elden çıkarma maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinin büyük olanı olan geri kazanılabilir değer ile karşılaştırılır. Herhangi bir değer düşüklüğü durumunda zarar derhal muhasebeleştirilir ve takip eden dönemlerde iptal edilmez.

Grup, kendisinin yada bağlı ortaklıklarının farklı sektörlerde yapmış olduğu satın alımlardan kaynaklı çeşitli şerefiye bakiyeleri muhasebeleştirmiştir. Değer düşüklüğü testleri nakit üreten birimler için geri kazanılabilir değer kullanım değeri hesaplamalarına göre tespit edilmiştir. Kullanım değeri, birimin sürekli kullanımından elde edilmesi beklenen nakit akışlarının iskonto edilmesi suretiyle hesaplanmıştır. Şerefiye değer düşüklüğü testleri belli yıllara ait projeksiyonlar üzerinden yapılmıştır.

2.3.2 Kredi alacakları değer düşüklüğü

Banka her raporlama döneminde kredilerinin değer düşüklüğünü gözden geçirmekte ve herhangi bir değer düşüklüğü olması durumunda gelir tablosunda muhasebeleştirmektedir. Bu kapsamda yönetim, kredilerin gelecek dönemlerdeki nakit akışlarının tutarlarını ve dönemlerini çeşitli tahminler kullanarak değerlendirmektedir. Banka bu değerlendirme sırasında kredi alanın finansal durumunu ve teminatların net gerçekleşebilir değerini göz önüne almaktadır. Kredilerin değer düşüklüğü bireysel olarak değerlendirilebildiği gibi, benzer karakteristik özellikler taşıyan düşük tutarlı krediler toplu olarak da değerlendirilebilir. Kredi portfolyosu için yapılan değerlendirme, risk ve ekonomik verilere odaklanmaktadır (Dipnot 19).

2.3.3 Sandık

Banka'nın Tekaüt Sandığı Vakfı ("Sandık") 506 Sayılı Kanunun Geçici 20. maddesi çerçevesinde kurulmuş bir sandık olup SGK'ya devredilecek sandıklar kapsamına girmektedir. Devir tarihini belirlemede Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. Sandığın toplam yükümlülükleri, devredilecek faydalar ve Sandığın sorumluluğunda kalacak ilave faydalar için ayrı ayrı yöntem ve varsayımlar kullanılarak hesaplanmaktadır. Emekli Sandığı yükümlülüklerinin değerlemeleri uygun varsayımların seçiminde, önemli yargı ve teknik uzmanlık gerektirir. Banka yönetimi söz konusu değerlemelerin yapılması amacıyla harici bir aktüerya firmasının hizmetlerinden faydalanmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.3.4 Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Grup'un bağlı ortaklıklarının gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararları ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup'un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tamamı ve bir kısmına karşılık ayrılır.

2.3.5 Türev araçların ve diğer finansal araçların gerçeğe uygun değerleri

Grup, aktif bir piyasası olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini piyasa verilerinden yararlanarak muvazaasız benzer işlemlerin kullanılması, benzer enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinin referans alınması ve indirgenmiş nakit akım analizlerini kullanarak hesaplamaktadır.

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Holding üst yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını FAVÖK (Faiz, vergi, esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderler kapsamındaki faiz, kur ve vade farkı gelir/giderleri, amortisman ve itfa payları öncesi kar) ile takip etmektedir. Grup yönetimi bölümlere göre raporlamanın gerekliliklerine ek olarak bazı finansal tablo okuyucularının yaptığı analizlerde bu verileri kullanabileceğinden yola çıkarak bölümlere göre raporlama dipnotlarında bu bilgiye yer vermiştir.

a) Grup dışından sağlanan gelirler (Konsolide):

	1 Ocak - 31 Mart 2018	1 Ocak - 31 Mart 2017
Bankacılık	7.914.655	6.148.268
Sanayi	1.067.021	943.030
Perakende	1.953.001	1.733.394
Çimento	360.729	248.488
Diğer	26.409	26.847
Toplam (*)	11.321.815	9.100.027

(*) Konsolide kar veya zarar tablosundaki gelir kalemine ilişkin dağılımı ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

b) Bölüm varlıkları (Konsolide):

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Bankacılık	346.303.044	337.538.775
Sanayi	5.201.904	4.816.631
Perakende	3.789.813	4.083.814
Çimento	2.979.577	3.042.382
Diğer	3.681.983	2.600.516
Bölüm varlıkları	361.956.321	352.082.118
Satış amacıyla elde tutulan varlıklar	22.121	21.181
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 7)	6.297.895	6.439.214
Bölümlerle ilişkilendirilmeyen varlıklar	(182.091)	(955.871)
Eksi: bölümler arası düzeltmeler ve sınıflandırmalar	(4.367.819)	(3.451.891)
Konsolide finansal tablolara göre toplam varlıklar	363.726.427	354.134.751

c) Bölüm yükümlülükleri (Konsolide):

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Bankacılık	306.594.682	297.938.890
Sanayi	2.859.290	2.562.011
Perakende	3.751.725	3.996.899
Çimento	1.816.551	1.834.398
Diğer	769.373	195.468
Bölüm yükümlülükleri	315.791.621	306.527.666
Satış amacıyla elde tutulan varlıklar ile ilişkilendirilen yükümlülükler	4.660	5.262
Bölümlerle ilişkilendirilmeyen yükümlülükler	(238.855)	(946.791)
Eksi: bölümler arası düzeltmeler ve sınıflandırmalar	(4.363.879)	(3.449.325)
Konsolide finansal tablolara göre toplam yükümlülükler	311.193.547	302.136.812

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri:

i) Bankacılık:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Aralık 2017	Konsolide(**) 31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	13.942.934	13.942.934	13.881.582	13.881.582
Finansal yatırımlar	57.394.570	57.394.570	61.764.823	61.764.823
Türev araçlar	11.437.355	11.437.355	9.452.332	9.452.332
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hesabı	33.889.643	33.889.643	33.055.479	33.055.479
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	222.572.305	222.572.305	212.706.935	212.706.935
Maddi duran varlıklar	1.027.114	1.027.114	973.573	973.573
Maddi olmayan duran varlıklar	482.727	482.727	478.542	478.542
Diğer alacak ve varlıklar	5.556.396	5.556.396	5.225.509	5.225.509
Toplam bölüm varlıkları	346.303.044	346.303.044	337.538.775	337.538.775
Finansal borçlar	52.885.461	52.885.461	51.890.944	51.890.944
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	237.271.749	237.271.749	230.770.592	230.770.592
Türev araçlar	6.062.626	6.062.626	5.498.740	5.498.740
Diğer borçlar ve yükümlülükler	10.374.846	10.374.846	9.778.614	9.778.614
Toplam bölüm yükümlülükleri	306.594.682	306.594.682	297.938.890	297.938.890

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Akbank'ın finansal tabloları üzerinden hesaplanan birikmiş kontrol gücü olmayan payları 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla 23.528.277 TL'dir (31 Aralık 2017: 23.464.002 TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

ii) Sigortacılık:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Aralık 2017	Konsolide(**) 31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	1.794.630	-	1.941.785	-
Finansal yatırımlar	1.194.997	-	1.068.201	-
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	871.995	-	711.505	-
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 7)	-	387.942	-	435.071
Maddi duran varlıklar	48.430	-	45.619	-
Maddi olmayan duran varlıklar	81.830	-	79.147	-
Diğer alacak ve varlıklar	2.531.842	-	2.074.898	-
Toplam bölüm varlıkları	6.523.724	387.942	5.921.155	435.071
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	5.172.425	-	4.473.101	-
Diğer borçlar ve yükümlülükler	353.753	-	326.724	-
Toplam bölüm yükümlülükleri	5.526.178	-	4.799.825	-

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Sigortacılık bölümü Aksigorta ve Avivasa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

iii) Enerji:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Aralık 2017	Konsolide(**) 31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	1.435.043	-	208.188	-
Finansal yatırımlar	836	-	836	-
Ticari alacaklar	3.215.711	-	2.685.139	-
Stoklar	282.598	-	217.618	-
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar (Dipnot 7)	-	4.965.795	-	4.960.285
Maddi duran varlıklar	10.030.366	-	10.116.942	-
Maddi olmayan duran varlıklar	5.663.616	-	5.715.215	-
Diğer alacak ve varlıklar	12.454.237	-	13.748.493	-
Toplam bölüm varlıkları	33.082.407	4.965.795	32.692.431	4.960.285
Finansal borçlar	15.818.117	-	14.820.651	-
Ticari borçlar	1.293.854	-	1.859.818	-
Diğer borçlar ve yükümlülükler	4.884.344	-	6.091.392	-
Toplam bölüm yükümlülükleri	21.996.315	-	22.771.861	-

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Enerji bölümü Enerjisa Enerji A.Ş. ve Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

iv) Sanayi:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Aralık 2017	Konsolide(**) 31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	240.599	79.123	227.760	33.244
Finansal yatırımlar	147	147	141	141
Ticari alacaklar	2.304.933	1.392.832	2.185.680	1.354.018
Stoklar	1.697.535	1.304.015	1.536.591	1.143.366
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar	262.131	588.700	367.944	666.147
Maddi duran varlıklar	3.371.790	1.661.344	3.305.540	1.593.964
Maddi olmayan duran varlıklar	277.934	211.038	268.799	207.776
Diğer alacak ve varlıklar	1.065.379	575.526	872.574	505.302
Toplam bölüm varlıkları	9.220.448	5.812.725	8.765.029	5.503.958
Finansal borçlar	3.676.206	1.599.691	3.420.139	1.390.144
Ticari borçlar	1.205.842	625.334	1.211.520	624.032
Diğer borçlar ve yükümlülükler	949.144	638.925	792.793	553.097
Toplam bölüm yükümlülükleri	5.831.192	2.863.950	5.424.452	2.567.273

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Sanayi bölümü Kordsa, Temsa, Yünsa, Brisa ve Philsa ve Philip Morrissa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

v) Perakende:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Aralık 2017	Konsolide(**) 31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	283.550	283.550	584.336	584.336
Ticari alacaklar	111.867	110.729	118.254	117.720
Stoklar	1.126.381	1.126.381	1.020.866	1.020.866
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	153.294	153.294	186.962	186.962
Maddi duran varlıklar	829.070	829.070	904.493	904.493
Maddi olmayan duran varlıklar	93.257	93.257	99.139	99.139
Diğer alacak ve varlıklar	1.131.559	1.193.532	1.108.927	1.170.298
Toplam bölüm varlıkları	3.728.978	3.789.813	4.022.977	4.083.814
Finansal borçlar	1.634.537	1.634.537	1.599.951	1.599.951
Ticari borçlar	1.702.592	1.702.067	1.939.207	1.938.672
Diğer borçlar ve yükümlülükler	414.597	415.121	457.737	458.276
Toplam bölüm yükümlülükleri	3.751.726	3.751.725	3.996.895	3.996.899

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Perakende bölümü Teknosa ve Carrefoursa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

vi) Çimento:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Aralık 2017	Konsolide(**) 31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	54.407	29.914	255.014	217.946
Finansal yatırımlar	195.569	64	162.783	64
Ticari alacaklar	970.882	481.905	999.154	513.467
Stoklar	407.712	226.954	297.729	146.775
Özkaynak yöntemi ile değerlendirilen yatırımlar	-	355.458	-	377.711
Maddi duran varlıklar	2.738.460	1.900.252	2.682.867	1.855.212
Maddi olmayan duran varlıklar	58.925	16.272	59.260	16.841
Diğer alacak ve varlıklar	494.874	324.217	483.487	292.077
Toplam bölüm varlıkları	4.920.829	3.335.036	4.940.294	3.420.093
Finansal borçlar	1.827.055	1.397.282	1.762.257	1.376.837
Ticari borçlar	552.838	243.478	578.203	290.768
Diğer borçlar ve yükümlülükler	350.486	175.791	308.403	166.793
Toplam bölüm yükümlülükleri	2.730.379	1.816.551	2.648.863	1.834.398

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Çimento bölümü Çimsa ve Akçansa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

d) Bölümler bazında ana bilanço kalemleri (devamı):

vii) Diğer:

	Kombine(*)	Konsolide(**)	Kombine(*)	Konsolide(**)
	31 Mart 2018	31 Mart 2018	31 Aralık 2017	31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzerleri	3.098.869	3.098.869	2.216.076	2.216.076
Finansal yatırımlar	11.849.120	12.158	11.788.296	12.032
Ticari alacaklar	38.100	37.705	46.315	46.098
Stoklar	599	599	1.087	1.087
Maddi duran varlıklar	220.350	184.286	219.983	183.920
Maddi olmayan duran varlıklar	14.430	14.430	14.835	14.835
Diğer alacak ve varlıklar	503.533	333.936	164.698	126.468
Toplam bölüm varlıkları	15.725.001	3.681.983	14.451.290	2.600.516
Ticari borçlar	36.792	36.747	43.501	43.482
Diğer borçlar ve yükümlülükler	743.742	732.626	181.490	151.986
Toplam bölüm yükümlülükleri	780.534	769.373	224.991	195.468

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

Diğer bölümü, Sabancı Holding A.Ş., Exsa, Tursa, AEO ve Bimsa şirketlerinin sonuçlarını içermektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

e) Ana kar veya zarar tablosu kalemleri konsolide mutabakatı:

	1 Ocak - 31 Mart 2018			1 Ocak - 31 Mart 2017		
	Eliminasyon Öncesi Bölümlerin Konsolide Pay Toplamları	Eliminasyon ve Konsolidasyon Düzeltilmeleri	Konsolide	Eliminasyon Öncesi Bölümlerin Konsolide Pay Toplamları	Eliminasyon ve Konsolidasyon Düzeltilmeleri	Konsolide
Toplam gelirler	11.403.295	(81.480)	11.321.815	9.118.247	(18.220)	9.100.027
Satılan malın maliyeti ve faiz, prim, komisyon ve diğer giderler	(7.160.089)	129.828	(7.030.261)	(5.524.561)	58.298	(5.466.263)
Genel yönetim giderleri	(1.514.293)	33.429	(1.480.864)	(1.262.118)	10.280	(1.251.838)
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	(464.612)	147	(464.465)	(408.462)	332	(408.130)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(2.429)	-	(2.429)	(1.508)	-	(1.508)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) - net	75.402	297	75.699	112.863	(4.519)	108.344
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar	149.873	-	149.873	(46.141)	-	(46.141)
Faaliyet karı	2.487.147	82.221	2.569.368	1.988.320	46.171	2.034.491
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) -net	311.546	(130.380)	181.166	90.671	(63.400)	27.271
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	2.798.693	(48.159)	2.750.534	2.078.991	(17.229)	2.061.762
Finansman gelir/(gideri) -net	(192.906)	48.215	(144.691)	(108.042)	16.736	(91.306)
Vergi öncesi kar	2.605.787	56	2.605.843	1.970.949	(493)	1.970.456
Vergi	(514.769)	-	(514.769)	(397.746)	-	(397.746)
Durdurulan faaliyetler vergi sonrası dönem zararı	25	-	25	-	-	-
Dönem Karı	2.091.043	56	2.091.099	1.573.203	(493)	1.572.710
Ana ortaklık payı net kar			1.066.388			669.402

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri:

i) Bankacılık:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Mart 2017	Konsolide(**) 31 Mart 2017
Faiz, komisyon ve diğer gelirler	7.961.782	7.961.782	6.158.623	6.158.623
Faiz, komisyon ve diğer giderler	(4.454.380)	(4.454.380)	(3.216.565)	(3.216.565)
Genel yönetim giderleri	(1.358.069)	(1.358.069)	(1.142.950)	(1.142.950)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	29.096	29.096	43.068	43.068
Faaliyet karı	2.178.429	2.178.429	1.842.176	1.842.176
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	1.666	1.666	908	908
Vergi öncesi kar	2.180.095	2.180.095	1.843.084	1.843.084
Vergi	(483.257)	(483.257)	(380.264)	(380.264)
Net kar	1.696.838	1.696.838	1.462.820	1.462.820
Ana ortaklık payı net kar		691.460		596.102
FAVÖK	2.256.875	2.256.875	1.905.725	1.905.725

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

31 Mart 2018 itibarıyla Akbank'ın kontrol gücü olmayan paylara ait net karı 1.005.380 TL'dir (31 Mart 2017: 866.729 TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

ii) Sigortacılık:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Mart 2017	Konsolide(**) 31 Mart 2017
Net kazanılmış primler	517.295	-	250.000	-
Brüt yazılan primler	1.072.597	-	727.835	-
Kazanılmamış primler karşılığı	(555.302)	-	(477.835)	-
Prim, komisyon ve diğer giderler	(443.116)	-	(188.043)	-
Genel yönetim giderleri	(117.038)	-	(100.221)	-
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	143.950	-	107.610	-
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 7)	-	31.264	-	23.283
Faaliyet karı	101.091	31.264	69.346	23.283
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	14.361	-	7.793	-
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	115.452	31.264	77.139	23.283
Finansal gelir/(gider) –net	(7.004)	-	291	-
Vergi öncesi kar	108.448	31.264	77.430	23.283
Vergi	(25.637)	-	(15.890)	-
Net kar	82.811	31.264	61.540	23.283
Ana ortaklık payı net kar		31.264		23.283
FAVÖK	104.024		69.665	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

iii) Enerji:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Mart 2017	Konsolide(**) 31 Mart 2017
Satış gelirleri(net)	5.157.789	-	3.482.183	-
Satılan malın maliyeti	(3.964.977)	-	(2.626.055)	-
Genel yönetim giderleri	(438.160)	-	(424.982)	-
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	-	-	-	-
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	13.779	-	36.913	-
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 7)	-	50.262	-	(139.558)
Faaliyet karı	768.431	50.262	468.059	(139.558)
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	-	-	(281.197)	-
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	768.431	50.262	186.862	(139.558)
Finansal gelir/(gider) –net	(554.952)	-	(518.869)	-
Vergi öncesi kar	213.479	50.262	(332.007)	(139.558)
Vergi	(64.382)	-	52.887	-
Net kar	149.097	50.262	(279.120)	(139.558)
Ana ortaklık payı net kar		50.262		(139.558)
FAVÖK	958.945		615.131	

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

iv) Sanayi:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Mart 2017	Konsolide(**) 31 Mart 2017
Satış gelirleri(net)	1.761.073	1.066.978	1.416.307	943.216
Satılan malın maliyeti	(1.394.538)	(861.415)	(1.103.359)	(758.148)
Genel yönetim giderleri	(72.218)	(46.248)	(58.996)	(37.400)
Pazarlama giderleri	(130.233)	(63.092)	(106.344)	(49.125)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(1.888)	(1.571)	(3.707)	(1.508)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	59.572	49.916	43.057	32.434
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar (Dipnot 7)	49.327	54.301	52.393	63.163
Faaliyet karı	271.095	198.869	239.351	192.632
Yatırım faaliyetlerinden gelir/ (gider) – net	1.008	890	5.004	4.854
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	272.103	199.759	244.355	197.486
Finansal gelir/(gider) –net	(131.928)	(70.696)	(82.269)	(45.446)
Vergi öncesi kar	140.175	129.063	162.086	152.040
Vergi	(15.811)	(10.853)	(10.630)	(14.006)
Durdurulan faaliyetler vergi sonrası dönem karı	25	25	-	-
Net kar	124.389	118.235	151.456	138.034
Ana ortaklık payı net kar		91.284		105.717
FAVÖK	291.603	191.462	254.155	196.061

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

v) Perakende:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Mart 2017	Konsolide(**) 31 Mart 2017
Satış gelirleri(net)	1.956.713	1.955.274	1.735.918	1.734.814
Satılan malın maliyeti	(1.525.718)	(1.524.299)	(1.329.809)	(1.328.795)
Genel yönetim giderleri	(59.198)	(59.173)	(39.237)	(39.147)
Pazarlama giderleri	(396.920)	(396.920)	(356.014)	(356.014)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	(29.107)	(29.107)	(14.083)	(14.083)
Faaliyet karı/(zararı)	(54.230)	(54.225)	(3.225)	(3.225)
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	50.784	50.784	21.442	21.442
Finansman gideri öncesi faaliyet karı/(zararı)	(3.446)	(3.441)	18.217	18.217
Finansal gelir/(gider) –net	(70.904)	(70.904)	(53.022)	(53.022)
Vergi öncesi kar/(zararı)	(74.350)	(74.345)	(34.805)	(34.805)
Vergi	16.470	16.470	12.877	12.877
Net kar/(zararı)	(57.880)	(57.875)	(21.928)	(21.928)
Ana ortaklık payı net kar/(zarar)		(29.757)		(11.005)
FAVÖK	23.090	23.095	54.091	54.091

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

vi) Çimento:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Mart 2017	Konsolide(**) 31 Mart 2017
Satış gelirleri(net)	748.358	360.735	546.622	248.493
Satılan malın maliyeti	(584.253)	(266.895)	(443.072)	(192.504)
Genel yönetim giderleri	(38.455)	(21.694)	(32.084)	(16.621)
Araştırma ve geliştirme giderleri	(858)	(858)	-	-
Pazarlama giderleri	(7.560)	(3.018)	(7.125)	(2.050)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider) –net	21.526	19.589	1.310	4.825
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar	-	14.046	-	6.970
Faaliyet karı	138.758	101.905	65.651	49.113
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	9.300	1.728	6.354	531
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	148.058	103.633	72.005	49.644
Finansal gelir/(gider) –net	(65.568)	(51.502)	(18.854)	(9.430)
Vergi öncesi kar	82.490	52.131	53.151	40.214
Vergi	(17.577)	(8.790)	(10.145)	(7.395)
Net kar	64.913	43.341	43.006	32.819
Ana ortaklık payı net kar		30.882		21.616
FAVÖK	160.802	104.421	96.121	59.212

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

f) Bölümler bazında ana kar veya zarar tablosu kalemleri (devamı):

vii) Diğer:

	Kombine(*) 31 Mart 2018	Konsolide(**) 31 Mart 2018	Kombine(*) 31 Mart 2017	Konsolide(**) 31 Mart 2017
Satış gelirleri(net)	1.272.277	58.526	810.868	33.100
Satılan malın maliyeti	(53.187)	(53.099)	(28.621)	(28.548)
Genel yönetim giderleri	(31.039)	(29.109)	(27.182)	(26.001)
Pazarlama giderleri	(1.582)	(1.582)	(1.274)	(1.274)
Esas faaliyetlerden diğer gelir/ (gider)-net	6.044	5.907	46.736	46.621
Faaliyet karı/(zararı)	1.192.513	(19.357)	800.527	23.898
Yatırım faaliyetlerinden gelir/(gider) –net	256.478	256.478	62.935	62.936
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	1.448.991	237.121	863.462	86.834
Finansal gelir/(gider) –net	196	196	(144)	(144)
Vergi öncesi kar	1.449.187	237.317	863.318	86.690
Vergi	(28.339)	(28.339)	(8.968)	(8.968)
Net kar	1.420.848	208.978	854.350	77.722
Ana ortaklık payı net kar		200.993		73.246
FAVÖK	1.199.331	(12.699)	806.702	30.000

(*) Kombine veriler, ilgili bölümlere bağlı şirketlerin kendi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

(**) Konsolide veriler, ilgili bölümlere bağlı iştirak ve iş ortaklarının Holding sahiplik oranı dikkate alınarak ve bağlı ortaklıkların segment içi eliminasyonların yapıldığı segmentler arası eliminasyon öncesi finansal sonuçlarının toplamını ifade etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

g) Ana ortaklık payı net kar/(zarar) detayı

Tek seferlik gelir giderler, Grup'un rutin operasyonları içerisinde karşılaşmayı beklemediği bir defaya mahsus gider yada gelirlerdir. Bölümler bazında tek seferlik gelir giderlerden arındırılmış (düzeltilmiş) ana ortaklık payı net kar/(zarar) detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Mart 2017
Bankacılık	691.460	596.102
Sigortacılık	31.264	23.283
Sanayi	91.180	102.794
Çimento	30.882	21.616
Enerji	30.294	(27.079)
Perakende	(59.593)	(25.990)
Diğer	78.120	30.991
Toplam	893.607	721.717

Düzeltilmiş ana ortaklık payı net karın mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Mart 2017
Raporlanabilir faaliyet bölümlerine ait		
düzeltilmiş net kar (Ana ortaklık payı)	893.607	721.717
Carrefoursa'ya ilişkin tek seferlik gelir /(gider)-net	29.836	12.804
Teknosa'ya ilişkin tek seferlik gelir /(gider)-net	-	2.181
Enerjisa'ya ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net	19.968	(112.479)
Holdıng'e ilişkin tek seferlik gelir/(gider)-net	122.872	42.255
Diğer	105	2.924
Net kar (Ana ortaklık payı)	1.066.388	669.402

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

h) Kombine FAVÖK detayı

31 Mart 2018	Vergi Öncesi Kar	Amortisman Giderleri	Yatırım faaliyetlerinden gelir/ (gider) – net	Finansal gelir/(gider) – net	Operasyonel Kur Farkı/Faiz	FAVÖK
Bankacılık	2.180.095	78.446	1.666	-	-	2.256.875
Sanayi	140.175	76.491	1.008	(131.928)	55.983	291.603
Çimento	82.490	45.552	9.300	(65.568)	23.508	160.802
Perakende	(74.350)	43.591	50.784	(70.904)	(33.729)	23.090
Enerji	213.479	169.684	-	(554.952)	(20.830)	958.945
Sigorta	108.448	7.673	14.361	(7.004)	4.740	104.024
Diğer	1.449.187	7.110	256.478	196	292	1.199.331

31 Mart 2017	Vergi Öncesi Kar	Amortisman Giderleri	Yatırım faaliyetlerinden gelir/ (gider) – net	Finansal gelir/(gider) – net	Operasyonel Kur Farkı/Faiz	FAVÖK
Bankacılık	1.843.084	63.549	908	-	-	1.905.725
Sanayi	162.086	55.292	5.004	(82.269)	40.488	254.155
Çimento	53.151	37.112	6.354	(18.854)	6.642	96.121
Perakende	(34.805)	35.235	21.442	(53.022)	(22.081)	54.091
Enerji	(332.007)	157.818	(281.197)	(518.869)	10.745	615.131
Sigorta	77.430	5.263	7.793	291	4.944	69.665
Diğer	863.318	6.696	62.935	(144)	521	806.702

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

i) Amortisman ve itfa payları, değer düşüklükleri ve yatırım harcamaları (Konsolide):

1 Ocak – 31 Mart 2018

	Finans							
	Bankacılık	Sigorta	Sanayi	Çimento	Enerji	Perakende	Diğer	Toplam
Amortisman ve itfa payları	78.446	-	38.848	24.604	-	43.591	6.950	192.439
Maddi varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (değer düşüklüğü) / değer düşüklüğü iptali	429	-	(200)	-	-	3.531	-	3.760
Yatırım harcamaları	139.903	-	58.500	62.659	-	23.594	7.050	291.706

1 Ocak – 31 Mart 2017

	Finans							
	Bankacılık	Sigorta	Sanayi	Çimento	Enerji	Perakende	Diğer	Toplam
Amortisman ve itfa payları	63.549	-	33.677	17.143	-	35.235	6.621	156.225
Maddi varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (değer düşüklüğü) / değer düşüklüğü iptali	(1.473)	-	(2.179)	-	-	3.898	-	246
Yatırım harcamaları	47.202	-	55.976	133.882	-	12.040	7.284	256.384

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

j) Amortisman ve itfa payları, değer düşüklükleri ve yatırım harcamaları (Kombine):

1 Ocak – 31 Mart 2018

	Finans							
	Bankacılık	Sigorta	Sanayi	Çimento	Enerji	Perakende	Diğer	Toplam
Amortisman ve itfa payları	78.446	7.673	76.491	45.552	169.684	43.591	7.110	428.547
Maddi varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (değer düşüklüğü) / değer düşüklüğü iptali	429	-	(200)	-	-	3.531	-	3.760
Yatırım harcamaları	139.902	13.167	106.896	94.460	533.019	23.594	7.050	918.088

1 Ocak – 31 Mart 2017

	Finans							
	Bankacılık	Sigorta	Sanayi	Çimento	Enerji	Perakende	Diğer	Toplam
Amortisman ve itfa payları	63.549	5.263	55.292	37.112	157.818	35.235	6.696	360.965
Maddi varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (değer düşüklüğü) / değer düşüklüğü iptali	(1.473)	-	(2.179)	-	-	3.898	-	246
Yatırım harcamaları	47.203	8.149	197.373	162.446	469.212	12.040	7.284	903.707

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - FİNANSAL YATIRIMLAR

a) Gerçeğe uygun değer farkı kar ve ya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Makul değer değişimleri kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıkların detayı aşağıda sunulmuştur:

31 Mart 2018

Hisse senetleri	120.077
Devlet tahvilleri	9.969
Diğer	27.290
Toplam	157.336

Alım satım amaçlı finansal varlıkların 31 Aralık 2017 detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017

Hisse senetleri	23.432
Devlet tahvilleri	9.525
Diğer	6.933
Toplam	39.890

TL cinsinden etkin faiz oranları aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
TL	% 16,13	% 16,16

Grup'un finans sektöründeki faaliyetlerinden dolayı teminata verdiği alım satım amaçlı finansal varlıkları 10.180 TL'dir (31 Aralık 2017: 9.731 TL).

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan sürelerine göre vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
3 ay ile 12 ay arası	18.292	16.459
1 ile 5 yıl arası	118	-
Vadesiz	138.926	23.431
Toplam	157.336	39.890

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

a) Gerçeğe uygun değer farkı kar ve ya zarara yansıtılan finansal varlıklar (devamı)

Sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlandırma tarihine kalan süre:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
3 aya kadar	8.649	2.060
3 ay ile 12 ay arası	9.761	14.399
Vadesiz	138.926	23.431
Toplam	157.336	39.890

b) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

31 Mart 2018 itibariyle gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018
Borçlanma senetleri	
- Devlet tahvilleri	23.028.749
- Eurobondlar	15.645.883
- Yatırım fonları	277.953
- Diğer yabancı para cinsinden bonolar	7.121.704
Ara toplam	46.074.289
Hisse senetleri	
- Teşkilatlanmış piyasalarda işlem gören	116
- Teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen	17.651
Ara toplam	17.767
Toplam	46.092.056

31 Aralık 2017 itibariyle satılmaya hazır finansal varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017
Borçlanma senetleri	
- Devlet tahvilleri	23.159.176
- Eurobondlar	13.657.442
- Yatırım fonları	277.987
- Diğer yabancı para cinsinden bonolar	5.648.781
Ara toplam	42.743.386
Hisse senetleri	
- Teşkilatlanmış piyasalarda işlem gören	116
- Teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen	102.325
Ara toplam	102.441
Toplam satılmaya hazır finansal yatırımlar	42.845.827

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - FİNANSAL YATIRIMLAR (devamı)

b) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

ABD Doları, Avro, Yen ve Türk Lirası cinsinden borçlanma senetlerinin etkin faiz oranları sırasıyla yıllık %4,21 (31 Aralık 2017: %4,20), %2,50 (31 Aralık 2017: %2,47), %3,09 (31 Aralık 2017: %3,09) ve %11,32'dir (31 Aralık 2017: %12,48). Grup'un repodan sağlanan fonlara konu satılmaya hazır finansal varlıkları 19.237.562 TL'dir (31 Aralık 2017: 20.055.533 TL). Grup'un finans sektöründeki faaliyetlerinden dolayı teminata verdiği satılmaya hazır finansal varlıkları 5.198.249 TL'dir (31 Aralık 2017: 3.470.880 TL). Riski sigorta poliçesi sahiplerine ait alım satım amaçlı finansal varlıklar bulunmamaktadır (31 Aralık 2017: Bulunmamaktadır).

Akbank'ın satılmaya hazır ve vadeye kadar elde tutulacak menkul kıymet portföylerinde TÜFE'ye endeksli tahviller bulunmaktadır. Bu kıymetlerin fiili kupon ödeme tutarlarının hesaplamasında kullanılan referans endeksler iki ay öncesinin TÜFE'sine göre oluşturulmaktadır. Banka tahmini enflasyon oranını da buna paralel olarak belirlemektedir. Kullanılan tahmini enflasyon oranı, yıl içerisinde gerekli görüldüğünde güncellenmektedir.

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan sürelerine göre vade analizi aşağıda sunulmuştur.

	31 Mart 2018			31 Aralık 2017		
	Diğer			Diğer		
	Bankacılık	şirketler	Toplam	Bankacılık	şirketler	Toplam
3 ile 12 ay arası	3.283.898	-	3.283.898	3.086.122	-	3.086.122
1 ile 5 yıl arası	29.313.439	11.765	29.325.204	25.783.774	-	25.783.774
5 yıldan fazla	12.014.421	-	12.014.421	12.871.607	-	12.871.607
Vadesiz	1.468.533	-	1.468.533	1.104.324	-	1.104.324
Toplam	46.080.291	11.765	46.092.056	42.845.827	-	42.845.827

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlandırma tarihine kalan süreye göre:

	31 Mart 2018			31 Aralık 2017		
	Diğer			Diğer		
	Bankacılık	şirketler	Toplam	Bankacılık	şirketler	Toplam
3 aya kadar	10.125.286	-	10.125.286	6.936.341	-	6.936.341
3 ile 12 ay arası	9.716.926	-	9.716.926	11.749.801	-	11.749.801
1 ile 5 yıl arası	19.331.097	11.765	19.342.862	16.298.430	-	16.298.430
5 yıldan fazla	6.615.663	-	6.615.663	7.485.228	-	7.485.228
Vadesiz	291.319	-	291.319	376.027	-	376.027
Toplam	46.080.291	11.765	46.092.056	42.845.827	-	42.845.827

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - FİNANSAL YATIRIMLAR (devamı)

c) İtfa edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilen finansal varlıklar:

31 Mart 2018

Devlet tahvilleri	11.149.090
Toplam	11.149.090

31 Aralık 2017 itibarıyla vadeye kadar elde tutulacak finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017

Devlet tahvilleri	18.883.153
Toplam	18.883.153

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 itibarıyla hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
1 Ocak Bakiyesi	18.883.153	17.976.984
Alımlar (*)	-	226
Parasal varlıklarda meydana gelen kur farkları	364.595	1.223.819
Değerleme etkisi	(373.794)	523.600
Satış ve itfa yolu ile elden çıkarılanlar(*)	(7.732.600)	(766.185)
Değer düşüş karşılığı	7.736	(75.291)
Toplam	11.149.090	18.883.153

(*) Grup, TFRS 9 standardına göre menkul kıymetlere ilişkin yönetim modelini yeniden gözden geçirmiş ve daha önce vadeye kadar elde tutulan olarak sınıflandırılmış olan ve itfa edilmiş maliyetinden ölçülen 4.926.184 TL tutarındaki menkul kıymetlerini, uygun yönetim modelinin nakit akışlarının tahsili veya finansal varlığın satılması amaçlı olması nedeniyle, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan kıymetlere sınıflamıştır.

ABD Doları, Avro ve Türk Lirası cinsinden borçlanma senetlerinin etkin faiz oranı sırasıyla yıllık %4,10 %3,57 ve %12,11'dir (31 Aralık 2017: ABD Doları, Avro ve Türk Lirası cinsinden borçlanma senetlerinin etkin faiz oranı sırasıyla yıllık %4,11, %3,62 ve %13,22'dir).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 4 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

c) İtfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal varlıklar (devamı):

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 itibarıyla Bankacılık ve diğer sektörler bazında sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan süre aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018			31 Aralık 2017		
	Diğer			Diğer		
	Bankacılık	şirketler	Toplam	Bankacılık	şirketler	Toplam
3 ile 12 ay arası	3.119.869	121	3.119.990	4.593.687	122	4.593.809
1 ile 5 yıl arası	6.527.662	-	6.527.662	12.668.937	-	12.668.937
5 yıldan fazla	1.501.438	-	1.501.438	1.620.407	-	1.620.407
	11.148.969	127	11.149.090	18.883.031	122	18.883.153

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 itibarıyla sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlama tarihine kalan süre aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018			31 Aralık 2017		
	Diğer			Diğer		
	Bankacılık	şirketler	Toplam	Bankacılık	şirketler	Toplam
3 aya kadar	2.074.907	-	2.074.907	6.403.521	-	6.403.521
3 ile 12 ay arası	4.842.440	121	4.842.561	2.623.044	122	2.623.166
1 ile 5 yıl arası	3.410.747	-	3.410.747	8.897.479	-	8.897.479
5 yıldan fazla	820.875	-	820.875	958.987	-	958.987
Toplam	11.148.969	121	11.149.090	18.883.031	122	18.883.153

d) Vadeli mevduatlar:

Üç aydan uzun vadeli mevduatların detayı aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
3 ile 12 ay arası	8.457	8.190
Toplam	8.457	8.190

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 5 - FİNANSAL BORÇLAR

Kısa vadeli alınan fonlar, banka kredileri ve ihraç edilen borç senetleri:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli	11.932.478	13.917.173
Uzun vadeli alımların kısa vadeli kısmı	12.313.862	16.018.279
Toplam kısa vadeli	24.246.340	29.935.452
Uzun vadeli alınan fonlar, banka kredileri ve ihraç edilen borç senetleri:		
Uzun vadeli	32.165.097	25.322.315
Toplam	56.411.437	55.257.767

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
3 aya kadar	8.032.549	14.837.249
3 ile 12 ay arası	16.213.791	15.098.203
Kısa vadeli finansal borçlar ve uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısmı	24.246.340	29.935.452
1 ile 5 yıl arası	21.501.894	16.168.062
5 yıldan fazla	10.663.203	9.154.253
Uzun vadeli finansal borçlar	32.165.097	25.322.315
Toplam finansal borçlar	56.411.437	55.257.767

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 5 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla uzun vadeli finansal borçların geri ödeme planları aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
2018	-	5.296.171
2019	11.835.710	5.029.825
2020	2.986.521	2.191.491
2021	2.447.764	3.650.575
2022 ve sonrası	14.895.102	9.154.253
Toplam	32.165.097	25.322.315

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla kredilerin sözleşme ile belirlenen yeniden fiyatlama tarihine kalan süre:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
3 aya kadar	31.726.244	33.182.206
3 ile 12 ay arası	11.389.505	9.872.514
1 ile 5 yıl arası	6.495.538	7.133.178
5 yıldan fazlası	6.800.150	5.069.869
Toplam	56.411.437	55.257.767

31 Mart 2018 tarihi itibarıyla mevcut krediler ile ilgili açıklamalar aşağıdaki gibidir:

Akbank - Sendikasyon kredisi

Grup'un bağlı ortaklıklarından Akbank'ın 31 Mart 2018 tarihi itibarı ile beş sendikasyon kredisi bulunmaktadır. 787.8 milyon Avro ve 327 milyon ABD Doları tutarındaki 1 ve 3 yıl vadeli dilimlerden oluşan sendikasyon kredisi 18 Ağustos 2016 tarihinde imzalanmıştır. Mevcut bakiyesi 90 milyon Avrodur. Kredinin 3 yıl vadeli kısmının maliyeti yıllık Euribor+ 215 bps'tir. 738.3 milyon Avro ve 404.5 milyon ABD Doları tutarındaki 1 ve 2 yıl vadeli dilimlerden oluşan sendikasyon kredisi 22 Mart 2017 tarihinde imzalanmıştır. Mevcut bakiyesi 185 milyon ABD Dolarıdır. Kredinin 2 yıl vadeli kısmının maliyeti Libor+ 220 bps'tir. 335 milyon ABD Doları'ndan oluşan 3 yıl vadeli üçüncü sendikasyon kredisi 9 Temmuz 2015 tarihinde imzalanan kredi sözleşmesi ile temin edilmiştir. Kredinin yıllık maliyeti Libor+185 bps'tir. 515.1 milyon Avro ve 542.6 milyon ABD Doları tutarındaki 1 ve 2 yıl vadeli dilimlerden oluşan dördüncü sendikasyon kredisi 15 Ağustos 2017 tarihinde imzalanmıştır. Kredinin 1 yıl vadeli kısmının maliyeti Euribor+125 bps ve Libor+135 bps, 2 yıl vadeli kısmının maliyeti Libor+ 220 bps'tir. 483 milyon Avro ve 604.5 milyon ABD Doları tutarındaki 1 ve 2 yıl vadeli dilimlerden oluşan beşinci sendikasyon kredisi 26 Mart 2018 tarihinde imzalanmıştır. Kredinin 1 yıl vadeli kısmının maliyeti Euribor+120 bps ve Libor+130 bps, 2 yıl vadeli kısmının maliyeti Libor+ 210 bps'tir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 5 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

İhraç edilen menkul kıymetler:

İhraç edilen menkul kıymetler ABD Doları ve TL kıymetlerden oluşmaktadır.

ABD Doları cinsinden olan ihraç edilen senetlerin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir.

	31 Mart 2018		31 Aralık 2017	
	ABD Doları	TL	ABD Doları	TL
2018	577.443	2.263.575	1.208.548	4.519.968
2019	379.678	1.488.338	452.230	1.691.340
2020	896.884	3.515.785	848.888	3.174.841
2021	450.918	1.767.599	516.436	1.931.471
2022	824.007	3.230.107	773.845	2.894.180
2023	396.337	1.553.641	464.207	1.736.134
2024	406.477	1.593.390	482.772	1.805.567
2025	713.066	2.795.219	426.707	1.595.884
2026	281.225	1.102.402	63.293	236.716
2027	325.187	1.274.733	293.150	1.096.381
2028	246.820	967.534	9.893	37.000
2029	20.631	80.874	-	-
2030	15.393	60.341	-	-
2031	4.762	18.667	-	-
Toplam	5.538.828	21.712.205	5.539.969	20.719.482

5.538.828 ABD Doları bedel, seküritizasyon işlemleri ve Banka tarafından ihraç edilmiş ABD Doları cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

	31 Mart 2018		31 Aralık 2017	
	Avro	TL	Avro	TL
2018	11.636	56.220	75.260	336.963
2019	34.471	166.554	93.331	417.871
2020	34.456	166.481	45.817	205.136
2021	34.442	166.413	23.075	103.314
2022	11.701	56.536	334	1.495
2023	324	1.565	321	1.437
2024	312	1.507	309	1.383
2025	300	1.450	297	1.330
2026	288	1.392	285	1.276
2027	277	1.338	274	1.227
2028	266	1.285	263	1.178
2029	6.608	31.928	6.543	29.295
Toplam	135.081	652.669	246.109	1.101.905

135.081 Avro bedel, seküritizasyon işlemleri ve Grup tarafından ihraç edilmiş Avro cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 5 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

İhraç edilen menkul kıymetler (devamı):

	31 Mart 2018		31 Aralık 2017	
	RON	TL	RON	TL
2018	81.690	84.271	80.994	77.398
2019	54.580	56.305	54.049	51.649
Toplam	136.270	140.576	135.043	129.047

136.270 Romanya Leyi (RON) bedel, seküritizasyon işlemleri ve Grup tarafından ihraç edilmiş RON cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

	31 Mart 2018		31 Aralık 2017	
	HUF	TL	HUF	TL
2019	742.163	11.578	782.916	11.431
Toplam	742.163	11.578	782.916	11.431

742.163 Macar Forinti (HUF) bedel, seküritizasyon işlemleri ve Grup tarafından ihraç edilmiş HUF cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

	31 Mart 2018		31 Aralık 2017	
	JPY	TL	JPY	TL
2018	4.795	177	9.925	329
2019	995.025	36.647	992.585	32.894
Toplam	999.820	36.824	1.002.510	33.223

999.820 Japon Yeni (JPY) bedel, seküritizasyon işlemleri ve Grup tarafından ihraç edilmiş JPY cinsinden menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

Bunun yanı sıra, 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla Grup tarafından ihraç edilmiş 1-3 ay vadeli 2.263.780 TL, 3-6 ay vadeli 2.184.093 TL ve 5 yıl üzeri vadeli 1.907.233 TL bono bulunmaktadır. (31 Aralık 2017: 3 ay vadeli 3.533.520 TL, 4 ay vadeli 1.122.952 TL ve 5 yıl ve üzeri vadeli 2.480.799 TL).

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 6 - DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer kısa vadeli alacaklar:	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Kredi kartı ödemelerinden alacaklar	41.450	38.266
Diğer çeşitli alacaklar	3.030.155	2.425.760
Toplam	3.071.605	2.464.026

Diğer uzun vadeli alacaklar:	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Diğer çeşitli alacaklar	1.023.970	998.184
Toplam	1.023.970	998.184

Diğer kısa vadeli borçlar:	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Kredi kartı işlemleriyle ilgili borçlar	4.029.671	3.988.420
Ödenecek vergiler ve fonlar	552.555	420.915
İhracat depozitoları ve transfer talimatları	203.249	71.952
Muhabir bankalara ödeme emirleri	215.525	268.028
Finansal kiralama borçları	28.675	31.976
Diğer	1.005.618	619.817
Toplam	6.035.293	5.401.108

Diğer uzun vadeli borçlar:	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Finansal kiralama borçları	57.197	59.490
Ödenecek vergi ve fonlar	6.283	3.981
Diğer	1.643.721	1.478.063
Toplam	1.707.201	1.541.534

DİPNOT 7 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

İştirak ve İş Ortaklıklarının kayıtlı değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	Pay (%)	31 Aralık 2017	Pay (%)
Aksigorta	184.438	36,00	205.889	36,00
Avivasa	203.504	40,00	229.182	40,00
Brisa	326.571	43,63	298.202	43,63
Akçansa	355.458	39,72	377.711	39,72
Enerjisa Üretim Santralleri	2.656.790	50,00	2.020.084	50,00
Enerjisa Enerji (*)	2.309.005	40,00	2.940.201	50,00
Philsa	139.408	25,00	207.015	25,00
Philip Morrissa	19.241	24,75	51.490	24,75
Temsa Mısır	(2.567)	73,75	(1.248)	73,75
Temsa İş Makineleri	106.047	24,84	110.688	24,84
Toplam	6.297.895		6.439.214	

(*) Grup'un iş ortaklıklarından Enerjisa Enerji A.Ş. 8 Şubat 2018 tarihinde halka arz edilmiştir. Halka arz sonrası Grup'un Şirket üzerindeki payı %40'a düşmüştür.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 7 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

Holding konsolide net karı içinde İştirak ve İş Ortaklıklarının karlarından paylar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Mart 2018	1 Ocak - 31 Mart 2017
Aksigorta	16.750	11.998
Avivasa	14.514	11.286
Brisa	4.973	10.768
Akçansa	14.046	6.970
Enerjisa Üretim Santralleri (*)	(46.883)	-
Enerjisa Enerji (*)	97.145	(139.558)
Philisa	32.049	22.380
Philip Morrissa	10.959	28.098
Temsa Mısır	(87)	(335)
Temsa İş Makineleri	6.407	2.252
Toplam	149.873	(46.141)

(*) Almanya'da kurulu E.ON SE ile %50'şer pay sahibi olunan Enerjisa Enerji A.Ş., bünyesinde bulunan enerji üretim, enerji toptan satış ve doğalgaz toptan satış faaliyetlerinde bulunan şirketlerini kısmi bölünme yoluyla yeni kurulan Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. bünyesine taşımıştır. Yeni şirket kurma yöntemiyle gerçekleştirilen bölünme işlemi 25 Ağustos 2017 tarihinde tamamlanmıştır. Kısmi bölünme işleminin tamamlanması sonucunda, Enerjisa Enerji A.Ş. bünyesinde sadece elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini yürüten şirketler kalmıştır.

İştiraklerin ve İş Ortaklıklarının finansal tablolarıyla ilgili özet bilgiler aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018		31 Aralık 2017	
	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler
Aksigorta	4.596.059	4.083.733	4.098.960	3.527.045
Avivasa	1.927.665	1.442.445	1.822.195	1.272.780
Brisa	3.715.675	2.967.175	3.540.658	2.857.178
Akçansa	1.821.655	913.828	1.778.315	814.465
Enerjisa Üretim Santralleri	14.114.307	8.800.727	12.649.409	8.609.240
Enerjisa Enerji	18.968.099	13.195.587	20.043.023	14.162.620
Philisa	3.502.878	2.945.245	3.276.178	2.448.119
Philip Morrissa	1.497.547	1.419.805	1.529.981	1.321.939
Temsa Mısır	19.800	23.280	23.120	24.814
Temsa İş Makineleri	623.132	455.819	551.677	374.999
Toplam	50.786.817	36.247.644	49.313.516	35.413.199

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 7 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

Satış Gelirleri

	1 Ocak - 31 Mart 2018	1 Ocak - 31 Mart 2017
Aksigorta	932.143	615.378
Avivasa	140.454	112.457
Brisa	694.095	473.092
Akçansa	387.622	298.130
Enerjisa Üretim Santralleri (*)	1.087.486	-
Enerjisa Enerji (*)	4.070.303	3.482.183
Philsa (**)	5.257.240	3.294.405
Philip Morrissa	5.180.173	4.434.998
Temsa İş Makineleri	203.906	154.225

Net dönem karı/(zararı)

	1 Ocak - 31 Mart 2018	1 Ocak - 31 Mart 2017
Aksigorta	46.527	33.326
Avivasa	36.285	28.214
Brisa	11.399	24.680
Akçansa	41.682	34.383
Enerjisa Üretim Santralleri (*)	(93.765)	-
Enerjisa Enerji (*)	242.862	(279.116)
Philsa	128.197	89.519
Philip Morrissa	44.278	113.528
Temsa Mısır	(118)	(454)
Temsa İş Makineleri	12.563	4.416

(*) Almanya'da kurulu E.ON SE ile %50'şer pay sahibi olunan Enerjisa Enerji A.Ş., bünyesinde bulunan enerji üretim, enerji toptan satış ve doğalgaz toptan satış faaliyetlerinde bulunan şirketlerini kısmi bölünme yoluyla yeni kurulan Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. bünyesine taşımıştır. Yeni şirket kurma yöntemiyle gerçekleştirilen bölünme işlemi 25 Ağustos 2017 tarihinde tamamlanmıştır. Kısmi bölünme işleminin tamamlanması sonucunda, Enerjisa Enerji A.Ş. bünyesinde sadece elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini yürüten şirketler kalmıştır.

(**) Üretim şirketi olan Philsa satışlarını pazarlama şirketi olan Philip Morrissa üzerinden gerçekleştirmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 8 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

Maddi duran varlıkların 31 Mart 2018 tarihinde sona eren yıla ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Çıkışlar	Transferler (*)	Değer Düşüklüğü İptali/(Değer Düşüklüğü)	31 Mart 2018
Maliyet:							
Yer altı ve yer üstü düzenleri	549.569	1.957	1.255	(25.965)	(169)	-	526.647
Binalar	2.688.983	21.791	4.128	(39.394)	5.580	429	2.681.517
Makine, tesis ve cihazlar	3.906.821	85.605	7.564	(407)	50.550	(158)	4.049.975
Taşıt araçları	111.243	326	398	(1.724)	9	-	110.252
Döşeme ve demirbaşlar	3.143.030	2.993	78.816	(94.123)	1.678	8.329	3.140.723
Toplam	10.399.646	112.672	92.161	(161.613)	57.648	8.600	10.509.114
Yapılmakta olan yatırımlar	644.620	(908)	146.962	(16)	(76.133)	-	714.525
Toplam	11.044.266	111.764	239.123	(161.629)	(18.485)	8.600	11.223.639
Birikmiş amortisman:							
Yer altı ve yer üstü düzenleri	(235.214)	(356)	(1.844)	-	7.976	-	(229.438)
Binalar	(977.040)	(9.801)	(14.464)	16.473	-	-	(984.832)
Makine, tesis ve cihazlar	(1.990.166)	(38.544)	(44.444)	389	-	-	(2.072.765)
Taşıt araçları	(95.743)	(195)	(1.463)	673	-	-	(96.728)
Döşeme ve demirbaşlar	(2.216.358)	(2.994)	(68.281)	73.246	-	(4.840)	(2.219.227)
Toplam	(5.514.521)	(51.890)	(130.496)	90.781	7.976	(4.840)	(5.602.990)
Net kayıtlı değer	5.529.745						5.620.649

(*) Dönem içinde yapılmakta olan yatırımlardan gerçekleşen transferlerin 10.509 TL’si maddi olmayan duran varlıklar kalemlerinde muhasebeleştirilmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 8 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

Maddi duran varlıkların 31 Mart 2017 tarihinde sona eren yıla ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2017	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Çıkışlar	Transferler (*)	Değer Artışı / Düşüklüğü	31 Mart 2017
Maliyet:							
Yer altı ve yer üstü düzenleri	626.281	1.856	5.136	(16.981)	493	-	616.785
Binalar	2.402.987	14.348	1.011	(16.034)	503	(1.473)	2.401.342
Makine, tesis ve cihazlar	3.248.618	57.757	15.175	(16.807)	17.287	-	3.322.030
Taşıt araçları	113.579	526	7.365	(3.625)	1.421	-	119.266
Döşeme ve demirbaşlar	2.883.082	2.709	28.754	(21.862)	4.110	1.265	2.898.058
Toplam	9.274.547	77.196	57.441	(75.309)	23.814	(208)	9.357.481
Yapılmakta olan yatırımlar	944.284	1.697	166.548	(4.578)	(35.640)	-	1.072.311
Toplam	10.218.831	78.893	223.989	(79.887)	(11.826)	(208)	10.429.792
Birikmiş amortisman:							
Yer altı ve yer üstü düzenleri	(234.731)	(625)	(1.580)	14	-	-	(236.922)
Binalar	(975.917)	(6.087)	(11.814)	7.926	-	-	(985.892)
Makine, tesis ve cihazlar	(1.914.886)	(29.208)	(33.279)	16.523	-	11	(1.960.839)
Taşıt araçları	(95.865)	(369)	(2.877)	2.736	-	-	(96.375)
Döşeme ve demirbaşlar	(2.032.923)	(1.984)	(57.151)	17.154	-	1.777	(2.073.127)
Toplam	(5.254.322)	(38.273)	(106.701)	44.353	-	1.788	(5.353.155)
Net kayıtlı değer	4.964.509						5.076.637

(*) Dönem içinde yapılmakta olan yatırımlardan gerçekleşen transferlerin 11.826 TL'si maddi olmayan duran varlıklar kalemlerinde muhasebeleştirilmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 9 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maddi olmayan duran varlıkların 31 Mart 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllara ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Değer Düşüklüğü Karşılığı	Çıkışlar	Transferler	31 Mart 2018
Maliyet	1.827.717	638	52.582	154	(3.302)	10.509	1.888.298
Birikmiş itfa payları (-)	(1.010.619)	155	(61.038)	(154)	1.046	-	(1.070.610)
Net kayıtlı değer	817.098						817.688

	1 Ocak 2017	Yabancı Para Çevrim Farkları	İlaveler	Değer Düşüklüğü Karşılığı	Çıkışlar	Transferler	31 Mart 2017
Maliyet (*)	1.474.679	13.971	32.396	(2.168)	(844)	11.826	1.529.860
Birikmiş itfa payları (-)	(801.910)	(12.799)	(48.542)	834	389	-	(862.028)
Net kayıtlı değer	672.769						667.832

(*) Maddi olmayan duran varlıklar ağırlıklı olarak lisans ve yazılımlardan oluşmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 10 - ŞEREFİYE

Şerefiyenin 31 Mart 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla sona ara eren dönemlere ait hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2018	2017
1 Ocak	873.097	1.014.815
İlave veya çıkışlar	-	-
31 Mart	873.097	1.014.815

DİPNOT 11 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer kısa vadeli karşılıklar	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Borç karşılıkları	293.363	241.673
<i>Kredi puan karşılıkları</i>	56.256	69.960
<i>Dava karşılıkları</i>	78.185	97.249
<i>Tazmin edilmemiş ve nakde dönüşmemiş gayrinakdi krediler özel karşılıkları</i>	154.413	67.754
<i>Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler</i>	4.260	4.260
<i>Diğer kısa vadeli borç karşılıkları</i>	250	2.450
Diğer borç karşılıkları	84.728	91.265
Toplam	378.091	332.938
Diğer uzun vadeli karşılıklar	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Borç karşılıkları	4.705	4.613
<i>Diğer uzun vadeli borç karşılıkları</i>	4.705	4.613
Toplam	4.705	4.613
Taahhütler - Bankacılık bölümü	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Verilen teminat mektupları	34.736.971	34.576.533
Akreditifler	7.451.168	6.579.073
Dövizli kabul kredileri	4.652.736	3.757.710
Diğer teminatlar	5.496.896	5.914.738
Toplam	52.337.771	50.828.054

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 11 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Taahhütler - Diğer şirketler	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Verilen teminat mektupları	792.210	649.971
Verilen diğer teminatlar	267.958	294.789
Maddi duran varlıklar ile ilgili ipotek, teminat, rehin	24.857	25.185
Toplam	1.085.025	969.945

Borçlanma senetleri ile ilgili geri alım ve geri satım taahhütleri:

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla borçlanma senetleri (devlet tahvilleri, hazine bonoları ve eurobondlar) ile ilgili geri alım ve geri satım taahhütleri aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Geri alım taahhütleri	26.627.933	29.229.448
Alım-satım amaçlı işlemlerin türleri:		
	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Yabancı para döviz alım	12.980.683	10.601.547
Yabancı para döviz satım	12.955.655	10.564.713
Toplam	25.936.338	21.166.260
	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Para swap alımları	125.049.506	111.502.891
Para swap satışları	119.501.304	106.924.680
Faiz haddi swap alımları	51.363.903	46.369.365
Faiz haddi swap satışları	51.363.903	46.369.365
Toplam	347.278.616	311.166.301
	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Spot alımlar	14.122.275	5.034.625
Spot satışlar	14.178.532	5.050.637
Toplam	28.300.807	10.085.262
	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Para, faiz ve menkul değer alım opsiyonları	57.369.348	50.144.128
Para, faiz ve menkul değer satım opsiyonları	57.548.464	50.460.763
Toplam	114.917.812	100.604.891
	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Diğer alım işlemleri	6.244.002	6.225.924
Diğer satım işlemleri	8.996.316	8.623.132
Toplam	15.240.318	14.849.056

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 11 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Riskten korunma amaçlı türev işlem türleri:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Faiz haddi swap alımları	11.883.234	11.759.837
Faiz haddi swap satışları	11.883.234	11.759.837
Toplam	23.766.468	23.519.674

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Yabancı para döviz alım	19.699	31.708
Yabancı para döviz satım	44.079	97.386
Toplam	63.778	129.094

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Para swap alımları	8.040.721	3.482.506
Para swap satışları	6.803.397	2.507.376
Toplam	14.844.118	5.989.882

31 Mart 2018 tarihi itibarıyla Bankacılık endüstriyel bölümüne ait bilanço dışı varlıkların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	1 yıla kadar	1 yıldan fazla	Toplam
Verilen teminat mektupları	6.263.571	28.473.400	34.736.971
Akreditifler	5.995.990	1.455.178	7.451.168
Döviz Kabul kredileri	3.638.472	1.014.264	4.652.736
Diğer teminatlar	1.963.968	3.532.928	5.496.896
Toplam	17.862.001	34.475.770	52.337.771

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Bankacılık endüstriyel bölümüne ait bilanço dışı varlıkların vade analizi aşağıdaki gibidir:

	1 yıla kadar	1 yıldan fazla	Toplam
Verilen teminat mektupları	6.616.284	27.960.249	34.576.533
Akreditifler	5.188.695	1.390.378	6.579.073
Döviz Kabul kredileri	2.900.710	857.000	3.757.710
Diğer teminatlar	2.497.120	3.417.618	5.914.738
Toplam	17.202.808	33.625.246	50.828.054

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 11 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla bankacılık endüstriyel bölümüne ait taahhütlerin ekonomik risk konsantrasyonu aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Finansal kurumlar	7.323.665	7.006.200
İnşaat	6.459.438	6.252.263
Kimya	2.467.152	2.791.301
Toptan satışıçılar	11.093.782	9.970.378
Küçük ölçekli perakendeciler	4.572.506	4.806.478
Çelik ve madencilik	3.038.103	3.152.082
Yiyecek ve içecek	891.373	798.144
Elektrik, gaz ve su	1.891.760	1.926.591
Otomotiv	927.428	855.703
Diğer imalat	3.018.248	2.965.513
Elektronik	525.409	676.712
Tekstil	1.409.354	1.423.271
Taşımacılık	636.800	621.471
Telekomünikasyon	220.220	224.582
Turizm	355.969	278.993
Tarım ve ormancılık	215.495	165.071
Diğer	7.291.069	6.913.301
Toplam	52.337.771	50.828.054

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 11 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Grup'un iş ortaklıklarından Aksigorta T.C. Maliye Bakanlığı Vergi Denetleme Kurulu'nun Şirket nezdinde 24 Haziran 2014 tarihinde başlattığı 2009, 2010, 2011 ve 2012 yılları BSMV konulu sınırlı vergi incelemesi sonucunda sovtaj işlemlerinin banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutulmadığı gerekçesiyle Şirket'e 2009 yılı için 1,8 milyon Tam TL vergi ve 2.8 milyon Tam TL vergi cezası 2010 yılı için 2 milyon Tam TL vergi ve 3 milyon Tam TL vergi cezası, 2011 yılı için 3 milyon Tam TL vergi ve 4,6 milyon Tam TL vergi cezası, 2012 yılı için 4,3 milyon Tam TL vergi ve 6.4 milyon Tam TL vergi cezası olmak üzere toplam 27,9 milyon Tam TL vergi ve vergi cezası tarh edilmiş olup, Şirket uygulamalarının mevzuata uygun olduğu düşünülmekte olduğundan finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır. Şirket, 16 Ocak 2015 tarihinde 2009 yılına ilişkin ve 20 Şubat 2015 tarihinde 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ilişkin vergi ve cezaları için Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Uzlaşma Komisyonu Başkanlığı'na uzlaşma talebinde bulunmuştur. Büyük Mükellefler Vergi Dairesi ile 15 Şubat 2018 tarihinde uzlaşma görüşmesi yapılmış ancak ilgili dönem vergi cezalarına ilişkin Büyük Mükellefler Vergi Dairesi ile uzlaşma konusunda anlaşma sağlanamamıştır. Vergi aslı ve cezalarına ilişkin olarak bu aşamada herhangi bir ödeme yapılmayacak olup yasal haklarımız dairesinde hukuki işlemlere başlanmıştır.

Grup'un bağlı ortaklıklarından Teknosa için, Rekabet Kurulu, 19 Şubat 2015 tarihli 15-08/108-M sayılı kararı ile 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacı ile Şirket ve kararda yer alan diğer şirketler nezdinde soruşturma açılmasına karar vermiş olup, bu kapsamda savunma talep etmiştir. 7 Temmuz 2015 tarih ve 15- 28/319-M sayılı karar ile soruşturmanın kapsamı tüketici elektroniği olarak genişletilerek önceki soruşturma ile birleştirilmiştir. Bu soruşturma için tüm yazılı savunmalar Şirket tarafından verilmiştir. 25 Ekim 2016 tarihi itibarıyla sözlü savunma süreci de tamamlanmıştır. Aynı şekilde 7 Temmuz 2015 tarih ve 15- 28/319-M sayılı karar ile şirketin önceki dönemlerdeki %100 bağlı ortaklığı olan Kliksa da soruşturmaya dahil edilmiş olup, bu soruşturma için Kliksa adına da tüm yazılı savunma süreci tamamlanmıştır. Her iki dosya için de 11 Kasım 2016 tarihinde Rekabet Kurulu'nun nihai kararı kurulun resmi web sitesinde yayınlanmıştır. Karar gereğince Teknosa ve Kliksa toplam 18.025.556 Tam TL para cezasına hükmolunmuştur. Rekabet Kurumu tarafından gerekçeli karar Şirket'e 8 Mart 2017 tarihinde tebliğ edilmiştir. Şirket tarafından 6 Nisan 2017 tarihinde erken ödeme hakkı kullanılarak para cezasının 3/4'lük kısmına tekabül eden 13.519.167 Tam TL tutarında ihtirazı kayıt ile ödeme yapılmıştır ve 60 günlük yasal süre içerisinde; 5 Mayıs 2017 tarihinde dava açılmıştır ve dava devam etmektedir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 12 - TAAHHÜTLER

31 Mart 2018 itibarıyla Bağlı Ortaklıkların teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Mart 2018				Diğer TL Karşılığı
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	1.013.567	220.629	135.652	52.643	1.034
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	1.165.196	273.497	42.033	148.409	3.359
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	52.337.771	21.758.752	4.588.330	2.485.522	362.380
D Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu-	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	54.516.534	22.252.878	4.766.015	2.686.574	366.773
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 12 - TAAHHÜTLER (Devamı)

31 Mart 2018 itibarıyla İş Ortaklıklarının teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Mart 2018				
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	Diğer TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	755.780	754.364	198	130	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	386	386	-	-	-
D. Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu-	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	756.166	754.750	198	130	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu İpotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 12 - TAAHHÜTLER (Devamı)

31 Aralık 2017 itibarıyla Bağlı Ortaklıkların teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2017				
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	Diğer TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	1.295.945	434.563	133.887	78.704	987
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	1.135.741	276.886	64.605	135.303	3.528
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	50.828.054	21.370.968	4.744.023	2.471.376	385.992
D Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	53.259.740	22.082.417	4.942.515	2.685.383	390.507
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu ipotekler	97.082	-	-	21.500	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	97.082	-	-	21.500	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 12 - TAAHHÜTLER (Devamı)

31 Aralık 2017 itibarıyla İş Ortaklıklarının teminat/rehin/ipotek (“TRİ”) pozisyonu aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2017				
	Toplam TL Karşılığı	TL	ABD Doları	Avro	Diğer TL Karşılığı
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatlar	895.128	893.057	393	130	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatlar	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatlar	495	495	-	-	-
D. Diğer teminatlar					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Teminatlar	895.623	893.552	393	130	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu İpotekler	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu ipotekler	-	-	-	-	-
D. Diğer ipotekler					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam İpotekler	-	-	-	-	-
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu rehin	-	-	-	-	-
D. Diğer rehin					
i. Ana ortaklık lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. Kişiler lehine vermiş olduğu	-	-	-	-	-
Toplam Rehin	-	-	-	-	-

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 13 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer Dönen Varlıklar	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Bankalararası çek takas hesabı	522.475	149.829
İndirilecek, devreden ve diğer KDV	166.707	156.615
Diğer dönen varlıklar	88.913	64.115
Toplam	778.095	370.559
Diğer Duran Varlıklar	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Uzun vadeli vergi alacakları		
ve diğer yasal alacaklar	27.005	26.941
İndirilecek, devreden ve diğer KDV	5.709	4.928
<i>Diğer duran varlıklar</i>	92.169	87.944
Toplam	124.883	119.813
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Bankalararası çek takas hesabı	987.069	291.353
Tasarruf mevduatı sigortası	51.276	50.641
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	893.862	323.668
Toplam	1.932.207	665.662
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler		
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	80.175	55.065
Toplam	80.175	55.065

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 14 - ÖZKAYNAKLAR

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nin onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kr kayıtlı nominal bedeldeki 204.040.393.100 (31 Aralık 2017: 204.040.393.100) hisseden oluşmaktadır.

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Holding'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi ve sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar:	Pay (%)	31 Mart 2018	Pay (%)	31 Aralık 2017
Sakıp Sabancı Holding A.Ş.	14,07	287.100	14,07	287.100
Serra Sabancı	7,21	147.160	7,21	147.160
Suzan Sabancı Dinçer	6,94	141.567	6,94	141.567
Çiğdem Sabancı Bilen	6,94	141.567	6,94	141.567
Diğer	64,84	1.323.010	64,84	1.323.010
Sermaye	100,00	2.040.404	100,00	2.040.404
Geri alınmış paylar (-)		(190.470)		(190.470)
Hisse senetleri ihraç primi		22.237		22.237

Grup'un bağlı ortaklıklarından EXSA Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş. ("Exsa") 22 Aralık 2015 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile Borsa İstanbul'da Sabancı Holding halka açık paylarından hisse alımları gerçekleştirmeye başlamıştır. Bu işlemlerle, Exsa'nın Sabancı Holding sermayesindeki payı 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla %1,17'dir. Bu paylar, konsolide özkaynaklarda geri alınmış paylar hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Ayrıca, Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası'ndan yararlanabilmek için söz konusu kazançların %75'inin pasifte bir fon hesabında (özel yedekler) tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası kapsamında, gerçekleşen iştirak satışları neticesinde kanuni finansal tablolarda oluşan satış kazançlarının %75'lik kısmı "İştirak satış karları" altında sınıflandırılmıştır. 2012 yılında Holding yasal mali tablolarındaki Teknosa hisselerinin halka arz dolayısıyla elde ettiği satış karının %75'ini bu hesap altında kaydetmiştir.

Yukarıda bahsedilen kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Yasal yedekler	706.473	699.547
İştirak satış karları	333.369	333.369
Toplam	1.039.842	1.032.916

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 14 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Kar Dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Şirketler, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelir ve Giderler

	Değer artış fonları	Nakit akışı riskinden korunma fonları	Yurtdışındaki net yatırım riskinden korunma fonları	Yabancı para çevrim farkları
1 Ocak 2017 itibarıyla bakiyeler	(444.676)	(177.288)	(146.024)	499.438
Dönem içerisindeki artış/(azalışlar)	286.437	(32.088)	(20.434)	53.783
Kar veya zarar tablosuna transfer edilen kazançlar	5.582	3.544	-	-
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarar tablosuna dahil edilen net kazanç ve kaybı	(1.825)	-	-	-
Vergi etkisi	(57.925)	5.595	4.087	-
31 Mart 2017 itibarıyla bakiyeler	(212.407)	(200.237)	(162.371)	553.221
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiyeler	(310.337)	(121.522)	(228.186)	724.660
Dönem içerisindeki artış/(azalışlar)	(55.983)	50.681	(46.214)	122.705
Kar veya zarar tablosuna transfer edilen kazançlar	(36.981)	18.297	-	-
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarar tablosuna dahil edilen net kazanç ve kaybı	6.302	-	-	-
Vergi etkisi	18.977	(15.175)	10.167	-
31 Mart 2018 itibarıyla bakiyeler	(378.022)	(67.719)	(264.233)	847.365

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 15 - SATIŞ AMAÇLI SINIFLANDIRILAN VARLIKLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE DURDURULAN FAALİYETLER

1 Ocak - 31 Mart 2018

31 Mart 2018 itibarıyla, Grup'un bağlı ortaklıklarından Temsa'nın garanti niteliğinde iktisap ettiği ve elden çıkarmak istediği 9.986.395 Tam TL tutarındaki gayrimenkuller "Satış Amacıyla Elde Tutulan Varlıklar" altında muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2017: 9.986.395 Tam TL).

Grup'un bağlı ortaklıklarından Kordsa'nın bağlı ortaklığı Nile Kordsa Company for Industrial Fabrics S.A.E.'nin 31 Mart 2018 itibarıyla 25.267 Tam TL dönem karı bulunmaktadır (31 Mart 2017: Bulunmamaktadır). 31 Mart 2018 ve 31 Mart 2017 konsolide finansal tablolarında bu şirkete ait faaliyet neticeleri durdurulan faaliyetlere ilişkin gelir/giderler olarak sınıflandırılmıştır.

Nile Kordsa Company for Industrial Fabric ile ilgili olarak; "Satış Amaçlı Sınıflandırılan Varlıklar" altında muhasebeleştirilen tutar 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla, 12.134.862 Tam TL'dir (31 Aralık 2017: 11.194.785 Tam TL). "Satış Amacıyla Elde Tutulan Yükümlülükler altında muhasebeleştirilen tutar 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, 4.659.707 Tam TL'dir (31 Aralık 2017: 5.261.866 Tam TL).

1 Ocak - 31 Mart 2017

Grup'un "Satış Amaçlı Sınıflandırılan Varlık" olarak finansal tablolarında göstermiş olduğu varlıkları, Grup'un bağlı ortaklıklarından Temsa'nın garanti niteliğinde iktisap ettiği ve elden çıkarmak istediği 16.671.395 Tam TL tutarındaki gayrimenkullerinden ve Grup'un bağlı ortaklıklarından Kordsa'nın 31 Aralık 2015 tarih, 2015/29 sayılı Yönetim Kurulu Kararı'na göre; %51 oranında ortağı olduğu Nile Kordsa Company for Industrial Fabrics S.A.E.'nin "Satış Amaçlı Elde Tutulan Varlık" olarak sınıflandırılmasıyla bilançoda 21.152.476 Tam TL tutarındaki paylarından oluşmaktadır.

Grup'un bağlı ortaklıklarından Kordsa'nın bağlı ortaklığı Nile Kordsa Company for Industrial Fabrics S.A.E.'nin 31 Mart 2017 itibarıyla dönem karı/zararı bulunmamaktadır. 31 Mart 2017 konsolide finansal tablolarında bu şirkete ait faaliyet neticeleri durdurulan faaliyetlere ilişkin gelir/giderler olarak sınıflandırılmıştır.

DİPNOT 16 - FİNANSAL GELİRLER VE GİDERLER

	1 Ocak- 31 Mart 2018	1 Ocak- 31 Mart 2017
Finansal gelirler		
Kur farkı geliri	2.734	55.815
Faiz geliri	3.978	-
Toplam	6.712	55.815
Finansal giderler		
Kur farkı gideri	(45.535)	(73.913)
Faiz gideri	(93.159)	(58.530)
Diğer finansman giderleri	(12.709)	(14.678)
Toplam	(151.403)	(147.121)

Finansal gelir ve giderler bankacılık dışındaki bölümler ile ilgilidir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 17 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek kurumlar vergisi ve gelir vergisi	583.926	1.705.443
Eksi: peşin ödenen vergiler	(47)	(902.992)
Toplam ödenecek vergiler	583.879	802.451

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu 13 Haziran 2006 tarih ve 5520 sayılı yasa ile değişmiştir. Söz konusu 5520 sayılı yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nun pek çok hükmü 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. Buna göre Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 2018 yılı için %22'dir (2017: %20). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kar dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

Türkiye'deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettü) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi, kar dağıtımı sayılmaz.

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %22 oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 10'uncu gününe kadar beyan edip 17'nci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka mali borca da mahsup edilebilir.

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında 2018, 2019, 2020 yılları için Kurumlar Vergisi oranı %20'den %22'ye çıkarılmıştır.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25'inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir.

Vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergiye ilişkin yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir.

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARI İLE ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 17 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda kurumlara yönelik birçok istisna bulunmaktadır. Bu istisnalardan Grup'a ilişkin olanları aşağıda açıklanmıştır:

İştirak Kazançları İstisnası

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştirakten elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır.

Emisyon Primi İstisnası

Anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılmasından sağlanan emisyon primi kazançları kurumlar vergisinden istisnadır.

Yurtdışı İştirak Kazançları İstisnası

Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim veya limited şirket mahiyetindeki bir şirketin (esas faaliyet konusu finansal kiralama veya her nevi menkul kıymet yatırımı olanlar hariç) sermayesine, kazancın elde edildiği tarihe kadar devamlı olarak en az bir yıl süreyle %10 veya daha fazla oranda iştirak eden kurumların, bu iştiraklerin kanuni veya iş merkezinin bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az %15 oranında (esas faaliyet konusu finansman temini veya sigortacılık olanlarda en az, Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında) kurumlar vergisi benzeri vergi yükü taşıyan ve elde edildiği vergilendirme dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer ettikleri iştirak kazançları kurumlar vergisinden istisnadır.

Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası

Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin, gayrimenkullerinin, rüçhan hakkı, kurucu senedi ve intifa senetleri satışından doğan kazançlarının %75'i kurumlar vergisinden istisnadır. 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren gayrimenkuller için istisna %50 olarak revize olmuştur. İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Menkul kıymet ve taşınmaz ticareti ve kiralaması ile uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde bulundurdıkları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır.

Yatırım İndirimi İstisnası

1 Ağustos 2010 Tarihli ve 27659 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6009 sayılı Kanun'un 5'nci maddesi ile Anayasa Mahkemesinin 8 Ocak 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/144 sayılı Kararı ile iptal edilen 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 69'uncu Maddesi'ndeki "sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait" ibaresi yeniden düzenlenmiştir. Yeni düzenleme ile, kazancın yetersiz olması nedeniyle indirilemeyen ve sonraki dönemlere devreden yatırım indirimi istisnasından yıl sınırlaması olmaksızın yararlanılmaya devam edilmesi sağlanmakta, ancak vergi matrahlarının tespitinde yatırım indirimi istisnası olarak indirim konusu yapılacak tutarın ise ilgili yıl kazanç tutarının %25'ini aşmaması öngörülmektedir. Yine yapılan değişiklikle, yatırım indiriminden yararlanacak olanların kurumlar vergisi oranının %30 değil yürürlükteki oran (%22) olması esası benimsenmiştir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 17 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

6009 Sayılı Kanun'la geçici 69'uncu Madde'ye eklenen %25 lik sınırla ilgili "Şu kadar ki, vergi matrahlarının tespitinde yatırım indirimi istisnası olarak indirim konusu yapılacak tutar, ilgili kazancın %25'ini aşamaz." hükmü, Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle 18 Şubat 2012 tarihli ve 28208 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 9 Şubat 2012 tarihli ve E: 2010/93. K: 2012/9 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin konuya ilişkin gerekçeli kararı 26 Temmuz 2013 tarihli ve 28719 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

31 Mart 2018 ve 31 Mart 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait konsolide diğer kapsamlı kar veya zarar tablosunda yer alan kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin vergi tutarları aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018			31 Mart 2017		
	Vergi öncesi	Vergi gideri	Vergi sonrası	Vergi öncesi	Vergi gideri	Vergi sonrası
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin diğer kapsamlı gelir	(389.831)	85.763	(304.068)	711.263	(142.253)	569.010
Nakit akışı riskinden korunma araçları	182.918	(40.242)	142.676	(21.674)	4.335	(17.339)
Yurtdışındaki net yatırım riskinden korunma amaçlı türev finansal varlıklara ilişkin kar/(zarar)	(113.409)	24.950	(88.459)	(50.143)	10.029	(40.114)
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	292.709	-	292.709	140.212	-	140.212
Aktüeryal (kayıp)/kazançları	9.887	(2.175)	7.712	684	(137)	547
Diğer Kapsamlı Gelir	(17.726)	68.296	50.570	780.342	(128.026)	652.316

Ertelenmiş vergiler

Grup, ertelenmiş gelir vergisi varlık ve yükümlülüklerini, bilanço kalemlerinin TMS ve vergi finansal tabloları arasındaki farklı değerlendirilmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır. Söz konusu geçici farklar gelir ve giderlerin, TMS ve vergi kanunlarına göre değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden ve devreden mali zarar ile yatırım indirim istisnasından kaynaklanmaktadır. Gelecek dönemlerde gerçekleşecek uzun vadeli geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre hesaplanan ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri için uygulanacak oran Türkiye için %20'dir. Yapılan Kanun değişikliği ile 2018, 2019 ve 2020 yılları için bu oran %22 olarak belirlenmiştir.

Ayrı birer vergi mükellefi olan bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkların finansal tablolarında yer alan ertelenmiş vergi varlıklarını ve yükümlülüklerini net göstermiş olmalarından dolayı Grup'un konsolide bilançosuna söz konusu net sunum şeklinin etkileri yansımıştır. Yukarıdaki tabloda yer alan geçici farklar ile ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri ise brüt değerler esas alınarak hazırlanmaktadır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 17 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergiler (devamı)

30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 91inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen geçici 10uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanması ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. Bu süre zarfında Bakanlar Kurulu’na %22 oranını %20 oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

31 Mart 2018 tarihinde sona eren dönem itibarıyla, vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %22 (2017: %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir. Yapılan Kanun değişikliği ile 2018, 2019 ve 2020 yılları için bu oran %22 olarak belirlenmiştir.

Grup’un üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplamadığı geçmiş yıl zararı bulunmamaktadır. Grup’un 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla üzerinden ertelenmiş vergi alacağı hesaplanan toplam 1.243.463 TL (31 Aralık 2017: 1.142.324 TL) devreden mali zararı bulunmakta olup bu taşınabilir mali zarar beş yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilir. 31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla taşınabilir mali zarar tutarları ve kullanılabilecekleri en son hesap dönemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
2019	11.238	11.970
2020	42.076	41.345
2021	741.504	741.504
2022	353.068	347.505
2023	95.577	-
Toplam	1.243.463	1.142.324

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ait ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü) aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Ertelenmiş Vergi Varlıkları	692.486	552.671
Ertelenmiş Vergi Yükümlülükleri	(159.334)	(149.352)
Net Ertelenmiş Vergi Varlıkları	533.152	403.319

31 Mart 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren ara dönemlere ait ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü) hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2018	2017
1 Ocak bakiyeleri	403.319	496.251
Doğrudan özkaynaklarla ilişkilendirilen	294.514	(73.767)
Yabancı para çevrim farkları	(8.597)	(2.249)
Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	(163.086)	72.869
Diğer	7.002	1.553
31 Mart	533.152	494.657

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 18 - TÜREV ARAÇLAR

31 Mart 2018	Makul Değer	
	Varlık	Yükümlülük
Alım-satım amaçlı türev araçlar:		
Yabancı paraya dayalı türev araçlar		
Döviz ve faiz haddi swap alış ve satış işlemleri	7.390.549	5.225.386
Vadeli döviz alış ve satış işlemleri	473.516	517.622
Döviz alış ve satış opsiyonları	265.333	285.160
Diğer alış ve satış işlemleri	1.613.522	469
Toplam alım satım amaçlı türev araçlar	9.742.920	6.028.637
Riskten korunma amaçlı türev araçlar:		
Döviz ve faiz haddi swap alış ve satış işlemleri	1.695.247	36.142
Vadeli döviz alış ve satış işlemleri	25.612	23.204
Döviz alış ve satış işlemleri	38.095	-
Toplam riskten korunma amaçlı türev araçlar	1.758.954	59.346
Toplam türev araçlar	11.501.874	6.087.983
31 Aralık 2017	Makul Değer	
	Varlık	Yükümlülük
Alım-satım amaçlı türev araçlar:		
Yabancı paraya dayalı türev araçlar		
Döviz ve faiz haddi swap alış ve satış işlemleri	6.104.829	4.722.590
Vadeli döviz alış ve satış işlemleri	421.897	457.597
Döviz alış ve satış opsiyonları	203.603	242.212
Diğer alış ve satış işlemleri	1.587.534	5.092
Toplam alım satım amaçlı türev araçlar	8.317.863	5.427.491
Riskten korunma amaçlı türev araçlar:		
Döviz ve faiz haddi swap alış ve satış işlemleri	1.136.284	75.710
Vadeli döviz alış ve satış işlemleri	19.817	10.376
Döviz alış ve satış işlemleri	37.023	-
Toplam riskten korunma amaçlı türev araçlar	1.193.124	86.086
Toplam türev araçlar	9.510.987	5.513.577

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 18 - TÜREV ARAÇLAR (Devamı)

Akbank, Brisa, Yünsa, Carrefoursa ve Enerjisa finansal borçlarından kaynaklanan nakit akışı riskine karşı faiz haddi swap'larının kullanımı yoluyla nakit akışı riskinden korunmaktadır. Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında, riskten korunma aracının makul değer değişiminin etkin kısmı özkaynaklar altında değer artış fonları hesabında muhasebeleştirilmektedir. Akbank, ayrıca çapraz para swapları ile Türk parası sabit faizli finansal varlıklarından ve yabancı para finansal borçlarından kaynaklanan gerçeğe uygun değer riskinden korunmaktadır.

DİPNOT 19 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR

Bankacılık

Müşterilere verilen kredi ve avanslar	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Tüketici kredileri ve kredi kartı alacakları	48.880.021	48.763.903
Proje finansmanı ile ilgili krediler(*)	37.051.589	35.328.282
İnşaat	30.673.358	29.093.069
Mali kuruluşlar	29.691.909	28.290.165
Küçük ölçekli işletmeler	18.373.498	17.271.905
Madencilik	6.025.952	6.746.537
Telekomünikasyon	7.121.116	6.804.962
Diğer üretim sektörleri	8.404.391	6.418.826
Gıda, toptan ve perakende ticaret	5.590.163	5.392.196
Tekstil	5.977.747	5.273.075
Kimya	4.134.248	4.099.549
Otomotiv	3.635.351	3.616.780
Diğer	16.607.363	15.759.297
Müşterilere verilen kredi ve avanslar toplamı	222.166.706	212.858.546
Kredi risk karşılığı	(6.559.643)	(6.963.538)
Finansal kiralama alacakları	5.822.323	5.811.994
Müşterilere verilen krediler ve avanslar-net	221.429.386	211.707.002

Yukarıdaki tablo bankanın canlı ve takipteki toplam kredilerini içermekte olup, kredi risk karşılığı tüm kredi riski göz önünde bulundurularak banka değerlendirmesi sonucunda ayrılmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 19 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR (Devamı)

Bankacılık (devamı)

(*) Banka'nın, telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren bir kuruluşun hisselerinin satın alım finansmanı kapsamında diğer yerli ve yabancı bankalardan oluşan, hisse rehni teminatı ile kullanılan sendikasyona katılım çerçevesinde, birikmiş faiz dahil 1.708 milyon USD nakit kredi riski bulunmaktadır. Mevcut ana ortağın hissedar değişikliğini de içerebilecek şekilde kredinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin kreditor bankalar ve ilgili kamu kurumları tarafından görüşmeler devam etmekte olup, bu çalışmaların olumlu bir gelişme ile sonuçlanması beklenmektedir. 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla sözkonusu kredi Yakın İzlemedeki Krediler ve Diğer Alacaklar altında sınıflandırılmaktadır.

ABD Doları, Avro, Yen ve Türk Lirası cinsinden müşterilere verilen kredi ve avansların etkin faiz oranları sırasıyla yıllık %6,14 (31 Aralık 2017: %5,93), %3,82 (31 Aralık 2017: %3,73), %4,23 (31 Aralık 2017: %4,24) ve %15,79'dur (31 Aralık 2017: %14,55).

31 Mart 2018 itibarıyla bankacılık endüstriyel bölümüne ait kredi risk karşılığının varlık sınıfları bazındaki hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Kurumsal	Tüketici	Toplam
1 Ocak 2018	3.942.225	3.021.313	6.963.538
Brüt karşılıklar	359.691	207.114	566.805
Tahsilatlar	(95.111)	(100.129)	(195.240)
Finansal tablolardan çıkarılanlar (*)	(235.154)	(540.306)	(775.460)
31 Mart 2018	3.971.651	2.587.992	6.559.643

(*)Banka, takipteki krediler portföyünün 774 milyon TL (tam TL tutardır) tutarındaki bölümünü, 36 milyon TL (tam TL tutardır) bedel karşılığında Güven Varlık Yönetimi A.Ş., Efes Varlık Yönetim A.Ş. ve Hayat Varlık Yönetimi A.Ş.'den oluşan 3 firmaya satmıştır.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 19 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR (Devamı)

Bankacılık (devamı)

31 Mart 2017 itibarıyla bankacılık endüstriyel bölümüne ait kredi risk karşılığının varlık sınıfları bazındaki hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Kurumsal	Tüketici	Toplam
1 Ocak 2017	3.662.281	3.302.324	6.964.605
Brüt karşılıklar	254.425	219.257	473.682
Tahsilatlar	(54.288)	(151.754)	(206.042)
Finansal tablolardan çıkarılanlar	(1.694)	(2.619)	(4.313)
31 Mart 2017	3.860.724	3.367.208	7.227.932

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla müşterilere verilen kredi ve avansların vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
3 aya kadar	61.237.892	52.114.105
3 ile 12 ay arası	40.547.460	43.286.730
Cari	101.785.352	95.400.835
1 ile 5 yıl arası	90.748.412	86.445.812
5 yıldan fazla	23.073.299	24.048.361
Cari olmayan	113.821.711	110.494.173
Toplam	215.607.063	205.895.008

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla müşterilere verilen krediler ve avansların sözleşmelerde yer alan yeniden fiyatlandırma tarihleri aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
3 aya kadar	84.461.892	76.335.391
3 ile 12 ay arası	50.603.266	48.493.144
1 ile 5 yıl arası	71.438.048	71.314.084
5 yıldan fazla	9.103.857	9.752.389
Toplam	215.607.063	205.895.008

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 20 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN BORÇLAR

Bankacılık

	31 Mart 2018			31 Aralık 2017		
	Vadesiz	Vadeli	Toplam	Vadesiz	Vadeli	Toplam
Tasarruf mevduatı	18.683.588	93.574.949	112.258.537	17.851.983	89.346.331	107.198.314
Ticari kuruluşlar	18.300.490	61.041.224	79.341.714	17.616.473	57.209.394	74.825.867
Bankalararası mevduat	1.221.821	11.729.343	12.951.164	1.187.569	12.741.468	13.929.037
Repo işlemlerinden sağlanan fonlar	-	25.656.830	25.656.830	-	28.850.276	28.850.276
Diğer	821.799	3.064.285	3.886.084	546.072	3.007.742	3.553.814
Toplam	39.027.698	195.066.631	234.094.329	37.202.097	191.155.211	228.357.308

ABD Doları, Avro ve TL cinsinden vadeli mevduatların etkin faiz oranı sırasıyla yıllık ortalama %2,30 (31 Aralık 2017: %1,97), %0,72 (31 Aralık 2017: %0,49) ve %12,77'dir (31 Aralık 2017 %10,81).

Mevduat ve para piyasalarına borçların 31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla sözleşmede yer alan vade ve yeniden fiyatlandırma tarihlerine kalan süreler analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Vadesiz	36.378.441	35.239.920
3 aya kadar	166.391.744	166.467.421
3 ile 12 ay arası	23.410.575	19.360.469
1 ile 5 yıl arası	7.270.553	6.693.448
5 yıldan fazla	643.016	596.050
Toplam	234.094.329	228.357.308

DİPNOT 21 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Grup'un üst düzey yöneticileri, genel müdür, genel sekreter, grup başkanları, bölüm başkanları, grup direktörleri olarak belirlenmiştir. Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar ücretler, ikramiyeler, sosyal güvenlik, sağlık sigortası, izin, takdir ikramiyesi ve teşvik primini içermektedir. Diğer uzun vadeli faydalar bireysel emeklilik sistemi ödemelerini içermektedir. İşten çıkarılma nedeniyle sağlanan faydalar emeklilik ve transfer sebebiyle işten çıkarılan üst düzey yöneticilere ödenen kıdem tazminatı ve izin ödemelerini içermektedir.

Grup'un 31 Mart 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren üç aylık dönemlerde üst düzey yöneticilerine sağladığı faydaların kırılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Mart 2017
Üst düzey yöneticilere sağlanan kısa vadeli faydalar	10.008	8.580
İşten çıkarılma nedeniyle sağlanan faydalar	1.199	1.620
Diğer uzun vadeli faydalar	63	65
Toplam	11.270	10.265

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 22 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

22.1 Finansal Araçlar ve Finansal Risk Yönetimi

22.1.1 Finansal Risk Yönetimi

Grup faaliyetlerinden dolayı çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler; piyasa riski (kur riski, makul değer faiz oranı riski, fiyat riski ve nakit akım faiz oranı riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Grup’un genel risk yönetimi programı, finansal piyasaların değişkenliğine ve muhtemel olumsuz etkilerin Grup’un finansal performansı üzerindeki etkilerini asgari seviyeye indirmeye yoğunlaşmaktadır. Grup maruz kaldığı çeşitli risklerden korunma amacıyla türev finansal araçlardan yararlanmaktadır.

Finansal risk yönetimi, kendi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar çerçevesinde her bir Bağlı Ortaklık ve İş Ortaklığı tarafından uygulanmaktadır.

22.1.1.1 Döviz Kuru Riski

Grup, döviz cinsinden borçlu bulunulan tutarların fonksiyonel para birimine çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz riskine sahiptir. Bu riskler, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Grup bilanço kalemlerinden doğan kur riskini en aza indirmek amacı ile türev araçlardan yararlanmakta; forward ve swap kullanımı ile yabancı para kuru riskinden sınırlı olarak korunmaktadır.

Akbank’ın yabancı para cinsinden ve yabancı paraya endeksli varlıkları ile yabancı para cinsinden yükümlülükleri arasındaki fark “Yabancı Para (“YP”) net genel pozisyon” olarak tanımlanmakta ve kur riskine baz teşkil etmektedir. Kur riskinin önemli bir boyutu da YP net genel pozisyon içindeki farklı cinsten yabancı paraların birbirleri karşısındaki değerlerinin değişmesinin doğurduğu risktir (çapraz kur riski). Akbank kur riskine maruz tutarı Üst Düzey Risk Komitesi tarafından belirlenen limitler içerisinde tutmaktadır. Üst Düzey Risk Komitesi genel ekonomik durum ve piyasalardaki gelişmelere göre risk limitlerini sürekli olarak gözden geçirmekte ve gerekli hallerde yeni limitler belirlemektedir. Söz konusu limitler hem YP net genel pozisyon için hem de bu pozisyon içindeki çapraz kur riski için ayrı ayrı belirlenmekte ve takip edilmektedir. Kur riski yönetiminin bir aracı olarak swap ve forward gibi vadeli işlem sözleşmeleri de gerektiğinde kullanılarak riskten korunma sağlanmaktadır.

Grup başlıca Avro, ABD Doları ve İngiliz Sterlini cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

31 Mart 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla yabancı para cinsinden olan finansal varlık ve yükümlülüklerin, konsolidasyon düzeltmeleri öncesinde, TL cinsinden kayıtlı değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Mart 2018	31 Aralık 2017
Varlıklar	169.422.245	161.104.048
Yükümlülükler	(190.987.412)	(182.835.953)
Net bilanço yabancı para pozisyonu	(21.565.167)	(21.731.905)
Bilanço dışı türev enstrümanların pozisyonu	26.135.166	25.034.376
Bilanço ve bilanço dışı yabancı para pozisyonu, net	4.569.999	3.302.471

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 22 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

22.1.1.1 Döviz Kuru Riski (devamı)

31 Mart 2018	Toplam TL Karşılığı	ABD Doları TL Karşılığı	Avro TL Karşılığı	İngiliz Sterlini TL Karşılığı	Diğer TL Karşılığı
Varlıklar:					
Nakit ve Nakit Benzerleri	11.267.172	7.647.034	3.283.347	69.084	267.707
Finansal Yatırımlar	30.266.231	23.538.413	6.083.030	-	644.788
Finansal Faaliyetlerden Alacaklar	89.775.952	43.424.563	46.242.322	9.319	99.748
TCMB Rezervleri	30.705.038	19.971.154	5.217.828	-	5.516.056
Ticari Alacaklar	1.230.881	395.321	669.349	14.438	151.773
Diğer Aktifler	6.176.971	4.432.624	1.610.124	69	134.154
Toplam varlıklar	169.422.245	99.409.109	63.106.000	92.910	6.814.226
Yükümlülükler:					
Alınan Krediler ve İhraç Edilen Menkul Kıymetler	46.734.529	35.716.718	10.809.418	4.295	204.098
Müşteri Mevduatları	138.826.260	90.361.753	43.889.854	2.258.448	2.316.205
Ticari Borçlar	538.976	413.614	78.465	918	45.979
Diğer Borçlar ve Karşılıklar	4.887.647	1.548.211	3.212.499	5.610	121.327
Toplam yükümlülükler	190.987.412	128.040.296	57.990.236	2.269.271	2.687.609
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu	26.135.166	32.458.255	(4.481.741)	2.181.909	(4.023.257)
Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	4.569.999	3.827.068	634.023	5.548	103.360

31 Mart 2018 itibarıyla konsolide net dönem karına etkisi olan net yabancı para varlık pozisyonu Akbank ve Philsa-Philip Morris hariç olmak üzere (uzun) 192.307 TL'dir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 22 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

22.1.1.1 Döviz Kuru Riski (devamı)

31 Aralık 2017	Toplam TL Karşılığı	ABD Doları TL Karşılığı	Avro TL Karşılığı	İngiliz Sterlini TL Karşılığı	Diğer TL Karşılığı
Varlıklar:					
Nakit ve Nakit Benzerleri	12.318.462	7.893.806	4.145.078	52.544	227.034
Finansal Yatırımlar	32.180.170	25.185.618	6.392.315	-	602.237
Finansal Faaliyetlerden Alacaklar	83.896.510	41.048.634	42.768.170	11.770	67.936
TCMB Rezervleri	26.021.620	15.713.902	5.189.660	-	5.118.058
Ticari Alacaklar	1.121.971	376.046	606.215	8.308	131.402
Diğer Aktifler	5.565.315	4.003.835	1.376.868	135	184.477
Toplam varlıklar	161.104.048	94.221.841	60.478.306	72.757	6.331.144
Yükümlülükler:					
Alınan Krediler ve İhraç Edilen Menkul Kıymetler	45.039.292	32.586.221	12.256.491	4.043	192.537
Müşteri Mevduatları	133.504.077	84.394.537	44.909.486	2.020.256	2.179.798
Ticari Borçlar	511.452	335.149	126.560	432	49.311
Diğer Borçlar ve Karşılıklar	3.781.132	1.378.168	2.238.673	6.000	158.291
Toplam yükümlülükler	182.835.953	118.694.075	59.531.210	2.030.731	2.579.937
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu	25.034.376	26.382.824	314.075	1.961.391	(3.623.914)
Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu	3.302.471	1.910.590	1.261.171	3.417	127.293

31 Mart 2017 itibarıyla konsolide net dönem karına etkisi olan net yabancı para varlık pozisyonu Akbank ve Philips-Philip Morris hariç olmak üzere 358.329 TL'dir.

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 22 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

22.1.1.1 Döviz Kuru Riski (devamı)

Banka'nın yabancı para pozisyon riski önemsiz seviyede olduğu için kur değişimlerinin finansal tablolar üzerinde önemli etkisi bulunmamaktadır.

Aşağıdaki tabloda 31 Mart 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren yıllarda bankacılık endüstriyel bölümü dışında kalan Grup şirketleri için Grup'un bilançosundaki net döviz pozisyonunun döviz kurlarındaki değişimlerle ulaşacağı durumlar özetlenmiştir:

31 Mart 2018	Kar/(zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD kurunun %10 değişmesi halinde		
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	93.021	(93.021)
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
ABD Doları net etki	93.021	(93.021)
Avro kurunun %10 değişmesi halinde		
Avro net varlık/yükümlülüğü	11.791	(11.791)
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	11.791	(11.791)
Sterlin kurunun %10 değişmesi halinde		
Sterlin net varlık/yükümlülüğü	465	(465)
Sterlin riskinden korunan kısım (-)	-	-
Sterlin net etki	465	(465)
Diğer döviz kurlarının ortalama %10 değişmesi hali		
Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	655	(655)
Diğer döviz riskinden korunan kısım (-)	-	-
Diğer döviz varlıkları net etki	655	(655)

31 Mart 2017	Kar/(zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD kurunun %10 değişmesi halinde		
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	47.967	(47.967)
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
ABD Doları net etki	47.967	(47.967)
Avro kurunun %10 değişmesi halinde		
Avro net varlık/yükümlülüğü	29.086	(29.086)
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	29.086	(29.086)
Sterlin kurunun %10 değişmesi halinde		
Sterlin net varlık/yükümlülüğü	47	(47)
Sterlin riskinden korunan kısım (-)	-	-
Sterlin net etki	47	(47)
Diğer döviz kurlarının ortalama %10 değişmesi hali		
Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(251)	251
Diğer döviz riskinden korunan kısım (-)	-	-
Diğer döviz varlıkları net etki	(251)	251

HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.

31 MART 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir. TL dışındaki para birimleri, aksi belirtilmedikçe bin olarak belirtilmiştir.)

DİPNOT 23 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

6 Nisan 2018 tarihinde, Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin %5,11 sermayesine tekabül eden 6.908.992 lot pay, 1 lot 12,78 TL fiyattan Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tarafından satın alınmıştır. Satınalma ile Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nin Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'deki payı %49,42'den %54,53'e çıkmıştır.